

Erasmus+

Enriching lives, opening minds.

Involver for å utvikle – skandinavisk medborgerskap
Et treårig Erasmus+-prosjekt

FREDERIKSBERG
GYMNASIUM

K N Ø E N
VIDEREGÅENDE SKOLE

burgårdens
gymnasium

Introduksjon

Prosjektet fokuserer på å lage rammer for undervisning som skaper medborgerskap og motvirker følelsen av utenforskap blant elevene. I prosjektet har vi tatt utgangspunkt i modellen *Reference Framework of Competence for Democratic Culture*, som vi i vårt prosjekt kaller «sommerfuglmodellen». Denne modellen har vært en felles referanseramme for elever og lærere.

Basert på denne modellen har lærere og ledere involvert i prosjektet, utviklet undervisningsøvelser og sekvenser som tar sikte på å lage leksjoner som:

- skaper rom for flere elevers stemmer
- styrker som skal ta utgangspunkt i elevenes egne erfaringer
- gir mer plass til minoritetsopplevelser
- arbeider med utgangspunkt i dialogiske prinsipper.

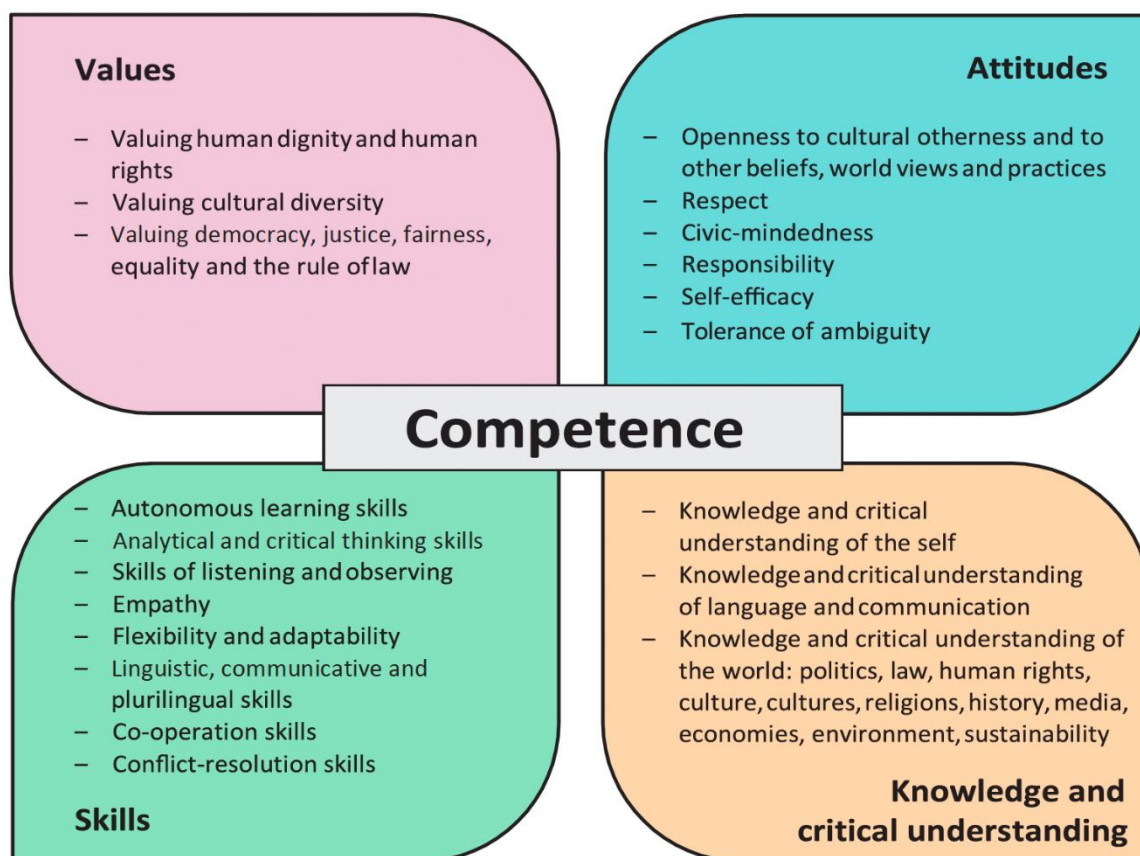
Prosjektet *Involve to Evolve* har hatt to sentrale pilarer. Utvikling av en rekke didaktiske verktøy til bruk i undervisningen, og en studentstyrt konferanse med tilhørende workshops. Konferansen med workshops kan være en inspirasjon til hvordan man kan involvere elevene og la dem være aktive i å utvikle og fasilitere workshops for andre. Konferansen og workshopene var utviklet med grundig studentinvolvering, og dette engasjementet har styrket elevenes demokratiske forståelse og deres medborgerskapskompetanse.

Både de didaktiske verktøyene, men også de studentdrevne workshopene under konferansen, har styrket elevenes forståelse og følelse av medborgerskap. Her har Modellrammeverket for kompetanse for demokratisk kultur spilt en sentral rolle som en felles referanseramme for skole, lærere og elever.

Samarbeidspartnere i prosjektet:

- Burgårdens Gymnasium, Gøteborg, Sverige, OID E10221428
- Frederiksberg Gymnasium, Frederiksberg, Danmark, OID E10246909
- Kuben gymnasium, Oslo, Norge, OID E10129609

Referanserammeverk for kompetanser for demokratisk kultur

Innhold

Introduksjon.....	1
Øvelse: Varmt sete.....	5
Øvelse: Linjen.....	6
Øvelse: Verdenshjørnet	7
Øvelse: TED TALK.....	8
Øvelse: Vertikale tavler	10
Øvelse: Akademisk snøballkrig - arbeid med en akademisk tekst	11
Øvelse: Samfunn og nasjonsbygging.....	14
Øvelse: Tolkningshypotese.....	15
Øvelse: Dobbel sirkel - bruk stemmen din.....	17
Øvelse: Gjennomføre debatt (Do debate)	18
Øvelse: Empativandring.....	19
Øvelse: Aktiv lytting.....	23
Øvelse: Dialogsirkel	25
Øvelse: Å bryte kulturelle koder og føle seg kulturelt fremmedgjort.....	27
Øvelse: Minoritetsbakgrunn som ressurs.....	31
Øvelse: Polyfoni.....	33
Øvelse: Uenighetensfellesskap	35
Øvelse: Refleksjon og kritisk tenkning.....	38
Øvelse: Kunnskapsbygging og visualisering	40
Involve to Evolve – konferanse med workshops	42
Workshops på Kuben vgs, Oslo	44
Konferanse på Litteraturhuset i Oslo	44
Workshop: Den gode samtalen - lærer og studenter.....	45
Workshop: Den gode (leder)samtale.....	49
Workshop: sosiale medier og falske nyheter.....	51
Workshop: trivsel og psykisk helse.....	53
Workshop: Kraft i klasserommet	55
Workshop: Diskrimination.....	57
Workshop: Ytringsfrihet	58

Elevenes engasjement i hverdagen på skolen:	59
Disclaimer	60

Øvelse: Varmt sete

Hensikt: Å tørre å ta standpunkt, vise respekt for hverandres standpunkter, tørre å si sine meninger.

Sommerfuglmodellen: verdier: verdsetting av demokrati, rettferdighet, rettferdighet, likhet og rettssikkerhet. Ferdigheter: Analytisk og kritisk tenkning, lytte- og observasjonsferdigheter, fleksibilitet og tilpasningsevne.

Beskrivelse av aktivitet: Elevene sitter på stoler i en sirkel. Læreren leser ett utsagn om gangen som elevene kan overveie. Hvis de er enige, må de reise seg og bytte plass, hvis de ikke er enige, må de bli sittende. Etter hvert utsagn, stopp og be elevene forklare hvorfor de byttet plass/ble værende.

Det er viktig at det er et ekstra tomt sete slik at bevegelse er mulig selv om bare én person ønsker å bytte plass. Før øvelsen må det gjøres klart at ingen kan vurdere eller kommentere hverandres bevegelser eller valg om å bli sittende.

Dersom en student er uvillig eller ute av stand til å begrunne sitt valg, må dette respekteres. Så sier de bare bestått.

Skriv utsagn som tar for seg temaet du ønsker å diskutere.

Øvelse: Linjen

Hensikt: Å få elevene i gang med diskusjonene, ikke å gi deg tid til å stille alle spørsmålene.

Sommerfuglmodellen: verdier: verdsetting av demokrati, rettferdighet, rettferdighet, likhet og rettssikkerhet. Ferdigheter: Analytisk og kritisk tenkning, lytte- og observasjonsferdigheter, fleksibilitet og tilpasningsevne. Holdninger: Respekt, åpenhet for andres tro

Beskrivelse av tomten: Bestem at en vegg i rommet betyr "helt enig" og den motsatte veggen betyr "helt uenig". Noen ganger er det en usynlig linje, og midt på linjen verken er du enig eller uenig.

Les ett utsagn om gangen, og la elevene bestemme ved å stå på linjen. Samle dem gjerne i midten før neste uttalelse. Understrek at alle har rett til en mening, men du kan ikke uttrykke deg som du vil og fornærme andre. Etter hvert utsagn spør du elevene hvorfor de har eller ikke har endret plass/posisjon der de er, og be dem utdype tankene sine.

Øvelsen inneholder mange utsagn, så velg noen få slik at øvelsen ikke blir for lang. Øvelsen er delt inn i ulike temaer, og du kan velge et tema eller mikse fritt.

Øvelse: Verdenshjørnet

Mål: Å få elevene til å reflektere over hvordan de nærmer seg hverandre og ringe hverandre og bryte sjargongen som finnes i gruppen.

Sommerfuglmodellen: verdier: verdsetting av demokrati, rettferdighet, rettferdighet, likhet og rettssikkerhet. Ferdigheter: Lytte- og observasjonsferdigheter, fleksibilitet og tilpasningsevne. Holdninger: Respekt, åpenhet for andre oppfatninger, toleranse for tvetydighet

Beskrivelse av tomten: Klasserommet er delt inn i fire hjørner. Ja, nei, tvilsomt, bestått. Elevene plasserer seg i et hjørne for hvert spørsmål. Eksempler på spørsmål du bør vurdere:

- Det er greit å kalle noen en "hore" hvis det er for moro skyld.
- Det er greit å spøke om noens vekt.
- Det er greit å kommentere noens vekt.
- Det er greit å kalle noen "blatte/" hvis det er for moro skyld.
- Jeg kan alltid se når noen er opprørt over andres kommentar.
- Klassekameratene mine viser respekt for hverandre.

Evaluerings av aktivitet: Høyt engasjement. Noen ganger vanskelig å lytte til hverandre uten å avbryte. Det er vanskelig å vite om det vil ha effekt på lang sikt. Må fortsette å jobbe kontinuerlig med sjargongen på ulike måter.

Jeg tror imidlertid at flere studenter fikk en øyeåpner om hvordan andre oppfatter sjargong, at ikke alle synes at slike «vitser» er morsomme.

Øvelse: TED TALK

Sommerfuglmodellen: Autonome læringsferdigheter og verdsettelse av demokrati

Beskrivelse av tiltaket:

Initiativ om ytringsfrihet – elevene måtte lage en Ted Talk om et selvvalgt tema innen ytringsfrihet, som måtte følge oppskriften på Ted Talks. Elevene kunne selv velge – målet var elevenes vilje – at de skulle velge et tema som interesserte dem (ett kriterium var at de skulle vise personlig relevans), og også reflektere over hvordan de kunne påvirke samfunnet, da et av kriteriene var en oppfordring til handling

Elevene hadde litt problemer med å komme i gang med oppgaven, da formatet var ukjent og rammene for valg av tema var brede, noe de ikke er vant til.

Flere av elevene bommet på temaet og kom med lange uttalelser som ikke fulgte formatet til en ted talk og/eller bommet på temaet ytringsfrihet. Mens den enkle løste oppgaven for høy måloppnåelse (eksempel vedlagt) og hadde en personlig vinkel, relevante eksempler og en oppfordring til handling.

Veiledning til elevene: Du må lage en Ted Talk med ytringsfrihet som tema.

Du velger din egen vinkel, men må inkludere (fagbegreper om) menneskerettigheter og demokrati. Ted Talken skal vare i 5-7 minutter.

Hvordan lager du en god TED Talk?

Et personlig synspunkt. Foredragsholderen er basert på deres eget forhold til det de ønsker å snakke om.

Morsom - Materialet presenteres på en måte som oppleves som levende for publikum.

Relevans - Det du sier oppleves som relevant for lytteren. Oppfordring til handling.

Bedømmelseskriterier for Ted Talk:

- Du må følge kravene til en Ted Talk (se ovenfor)
- Du må referere til teori/tekniske begreper om demokrati og menneskerettigheter.
- Du må ta utgangspunkt i noe aktuelt/relevant og som engasjerer deg
- Argumentasjonen må være kildebasert (artikler, statistikk, forskning)
- Du må gjøre en selvstendig vurdering (call to action)

Evaluering av øvelsen

Opplegget fungerte bra da dette var en ny øvelse for elevene – jeg brukte en oppgave som modelltekst, og da de så den, forsto de hva de skulle gjøre videre. Bør nok bruke samme ordning igjen for f.eks sosiale medier.

Det utfordret dem på formatet fordi de måtte finne både en personlig tilnærming (hvorfor er dette relevant for meg) og også en oppfordring til handling – det vil si at det aktiverte dem mer enn om de måtte forberede en forklaring og diskusjon av et tema som er mer fjernt.

Øvelse: Vertikale tavler

Sommerfuglmodellen: samarbeidsevner, analytiske og kritiske ferdigheter, lytting og observasjon,

Beskrivelse av øvelsen:

Her brukte jeg vertikale tavler i forbindelse med to skjemaer: det første skjemaet var å definere makt (konseptuell øvelse). Her ble elevene tilfeldig fordelt på tre vertikale tavler og deretter bedt om å definere begreper i ulike kontekster. En elev blir bedt om å skrive og trenger bare å skrive det de andre i gruppen sier. Svarene vil deretter bli behandlet i plenum.

Øvelsen gikk bra, men utfordringen med denne øvelsen er at den er litt inaktiv faglig. - Det vil si at de ikke fikk noen faglige innspill, men tok utgangspunkt i det de allerede visste.

Neste gang prøvde jeg en ny tilnærming, der de først måtte lese en artikkel og skrive argumenter for og imot basert på artikkelen. Fordelen her var at det i oppfølgingsamtalen var lett å modellere hva som var bra og hva som ikke var det – det vil si at noen bare hadde funnet sine egne argumenter og ikke lest artikkelen, mens andre hadde løst oppgaven, og den kunne da evalueres med eksempler som var tydelige for alle. Her er det viktig å bytte gruppe slik at det ikke blir åpenbart at det er de samme menneskene hver gang som bommer på oppgaven.

Som en annen vri ba jeg dem om å skrive en argumenterende seksjon for og imot en sak i henhold til TUEA-modellen (emnesetting, utdyping, eksempel og konklusjon). Dette fungerte også bra for å modellere hva som fungerer bra og hva som ikke fungerer.

Evaluerings: De vertikale platene fungerer godt for modellering og testing. Det er en rask øvelse, og alt blir slettet i etterkant, så det er enkelt å prøve, og fordi du stadig bytter gruppe, er terskelen for å gjøre feil lav. Alle er involvert (her måtte jeg være mer bevisst på å bytte skrivere, da det i den sterke gruppen konsekvent var den flinkeste eleven som skrev). I forhold til målet om å få alle involvert og involvere de tause elevene, oppleves de vertikale tavlene som engasjerende og en god måte å få alle involvert på – det er bare viktig at du vurderer hvordan du bruker faget slik at det ikke bare blir inaktivt i øvelsene.

Øvelse:

Akademisk snøballkrig - arbeid med en akademisk tekst

Kontekst: Klassen jobber for tiden med et kurs om den amerikanske drømmen. Vi har lest bakgrunnstekster om emnet og også noe skjønnlitteratur. Nå jobber vi med John Steinbecks Om mus og menn. Mange elever har problemer med å lese, og de har problemer med å huske det de har lest.

Mål: Å engasjere elevene, å motivere dem til å lese teksten. For å få dem til å finne fokuspunkter i teksten på en ny måte – må de brukes til noe konkret (spørsmål til klassekamerater). Å få fokuset flyttet bort fra lærerens perspektiv på teksten.

Sommerfuglmodellen: Elevene deltar ofte mer villig når de ikke opplever presset ved å svare på engelsk foran hele klassen. Læring gjennom "lek".

Sommerfuglen spesielt:

- Arbeidet med «ansvarsfølelse overfor fellesskapet» (holdning: ansvar), fordi handlingen/øvelsen er avhengig av at de stiller hverandre spørsmål.
- Kommunikasjonsferdigheter: elevene må skrive spørsmål til hverandre og svare slik at det er forståelig. Til slutt vil de presentere poeng muntlig.

Beskrivelse av oppgaven: Elevene har kommet opp med fire spørsmål hjemme til kapittelet de har lest. Jeg har bedt dem om å stille spørsmål på forskjellige taksonomiske nivåer – det vil si både om det forklarende spørsmålet, som kan besvares ved ganske enkelt å lese det som står på linjene (det laveste nivået i Blooms taksonomi). Men også analytiske spørsmål, der elevene må lese mellom linjene og analysere.

LYSBILDE 1

- Krøll papiret til en ball.
- Alle kaster sin "snøball". Gulvet vil nå være dekket av snøballer.
- Finn en penn/blyant. Skriv spørsmålene dine på et stykke papir for din egen bekvemmelighet (siden du ikke kan ha datamaskinen med deg). Legg det papiret i lommen og konsulter det når det er nødvendig (når/hvis du ikke husker spørsmålene dine).
- Skriv et av spørsmålene dine på et eget ark (øverst). Det må være rom for å skrive svaret og for flere spørsmål og svar. Skriv pent.

LYSBILDE 2

- Plukk opp en snøball. Åpne papiret. Skriv ned svaret på spørsmålet på det nye arket.

- Skriv et nytt spørsmål på det nye arket. Krøll papiret igjen til en ball. Kast den.
- Fortsett til slutten!

LYSBILDE 3

- Finn partneren(e) du har blitt tildelt.
- Les spørsmålene og svarene på snøballene dine høyt en etter en. Er du enig i svarene? Diskutere.
- Basert på svarene og din egen lesning av teksten, kan du skrive ned setninger om tre av de viktigste punktene fra dagens tekst. Skriv det på padleten (lenke på Lectio).
- Vær klar til at forklare i klassen.

Effekt av øvelsen: Elevene deltar med entusiasme og glede i snøballkrig. De har det gøy med å krølle papiret, kaste snøballer og finne en ny. Noen reagerer raskt, andre bruker lengre tid og finner bevis i teksten. Du kan derfor jobbe i ditt eget tempo uten at øvelsen stopper opp. Elevene liker det. Det fungerer bra for læreren å stå på sidelinjen og støtte når elevene gir uttrykk for at de trenger det. Kommunikasjon og læring skal ikke skje via læreren. Til slutt samles elevene i grupper på 2 eller 3 elever. Her vurderer de selv hva som er sentralt basert på spørsmål og svar på snøballene deres. Igjen, uten at læreren hadde makt og satt med resultatet.

Evaluering av øvelsen: Delvis. De aller fleste studenter prøver å svare på spørsmålene. Noen ganger er det imidlertid vanskelig for dem å lese klassekameratens håndskrift eller å forstå hva klassekameraten mener med spørsmålet når læreren ikke er der for å formidle og forklare. Selvfølgelig kan de be om hjelp, men det gjør de ikke alltid. På slutten av øvelsen vil de samle og hente poeng fra snøballene de har på slutten. På denne måten blir de presentert for nye perspektiver på teksten som de kanskje ikke har tenkt på selv.

Øvelse: Medborgerskapsrettet undervisning

Sommerfuglmodellen Ferdigheter: Evnen til å lytte og observere

Avhandlingen er hentet fra temaet antikkens historie, hvor vi i Vg3 ofte har kurs om antikkens skulpturer og kroppoppfatninger i antikken og opp gjennom Europas historie. Øvelsen kan utvides til alle bilder og kortere tekster i det hele tatt. Og det er datamaskinfritt, om du vil.

Fase 1: Eleven blir plassert foran klassen med en kunstbok og får nå i oppgave å beskrive en gammel skulptur – slik at de andre elevene kan tegne den så nøyaktig som mulig – uten å kunne se den. Ingen detaljerte instruksjoner er gitt. Eleven beskriver - de andre trekker - og første runde går som regel litt hakkete

Fase 2: Samling i plenum om bedre og mer presise måter å observere og forklare på - klassen inviterer inn. Kanskje er det noen på laget med spesialkunnskap

Fase 3: Ny runde med ny ukjent skulptur – nye studenter melder seg på – her er de ofte ivrige etter å gjøre det bedre enn første runde

Fase 4: Lærer introduserer observasjonsmetoder og mulige fagforhold

Fase 5: Timen deles inn i små grupper, hvor alle har mulighet til å observere, kommunisere, lytte og tegne

Fase 6: Evaluering – hva lærte vi?

Øvelse: Samfunn og nasjonsbygging

Sommerfuglemodellen

Holdninger: "Ansvarsfølelse overfor fellesskapet/streber etter fellesskapet/føler seg som en del av et fellesskap"

Nivå: Avansert

Emne: Historie/samfunnsvitenskap. Avhandlingen er hentet fra historiefaget, hvor vi i Vg2 ofte arbeider med avkolonisering og nasjonsbyggingens vanskeligheter med utgangspunkt i Benedict Andersons definisjon av det nasjonale som «imagined communities». I forkant av øvelsen har vi jobbet med kolonialisme, imperialisme, rasisme og koloniens frigjøringskamp (India, Kongo, Kenya, Grønland...)

- 1) Vi har gjennomgått, lest og gjennomgått en læreboktekst som forklarer utfordringene de nye, frie avkoloniserte nasjonene står overfor. De er listet opp: opprettelse av en felles identitet, oppløsning av gamle klan-/slektskapssamfunn, utdanning av rettferdige og lojale tjenestemenn, etc.
- 2) Vi vil nå starte med et fiktivt land, eller et av landene vi nettopp har jobbet med.
- 3) Elevene deles inn i grupper som kan differensieres etter evner etter utfordringen:
 - a) Lag en nasjonalsang som kan forene en etnisk sterkt splittet befolkning.
 - b) Lag et utkast/tegning av et stort nasjonalt minnesmerke som skal plasseres på Nasjonaltorget.
 - c) Utvikle et læreboksystem i landets historie - som kan skape en felles identitet/minnefellesskap til tross for et etnisk veldig splittet land.
 - d) Lag et læreboksystem i samfunnsfag – som kan øve på sentrale demokratiske ferdigheter. Diskuter i gruppen hva som er den minste byggesteinen i demokratiet.
 - e) Hvordan vil du sikre lojale og rettferdige regjeringer, spesielt politiet og domstolene og hæren?
 - f) Det kan være lurt å diskutere om landet trenger en «god» diktator i en overgangsfase. Argumenter for og imot.
- 4) Elevene presenterer utkastet sitt enten som presentasjoner, i en matrise eller på små stands.

Øvelse: Tolkningshypotese

Hensikt: Å styrke elevenes faglige engasjement og gi dem selvstendighet i forhold til forskning på fagområder. Utgangspunktet er en modul der elevene setter opp en tolkningshypotese, som de deretter tester med sine akademiske metoder og ferdigheter.

Sommerfuglemodellen:

Ferdigheter

- Uavhengig
- Analytiske ferdigheter og kritisk tenkning
- Evnen til at lytte og observere

Tilnærminger og holdninger

- Å være åpen for det som er kulturelt annerledes og for andres tro, perspektiver på verden og praksiser
- Selvtillit, troen på evnen til å mestre
- Åpenhet for det tvetydige

Beskrivelse av øvelsen: Den sentrale undervisningsmodulen er elevenes fortolkningshypotese, som forklarer virkeligheten eller fenomenet som elevene skal undersøke nærmere i modulen. Det kan være en litterær tekst. Det kan være en årsakssammenheng i historien eller et fenomen i samfunnsvitenskapene. I begynnelsen av modulen skal elevene lage en fortolkningshypotese for hva teksten handler om eller hvorfor en trend har oppstått.

Innenfor feltet, som er midtpunktet i emnet, ber læreren elevene om å komme opp med ulike tolkningshypoteser, som alle er skrevet på en tavle eller på papirlapper, som elevene får etterpå. Dette kan være tolkningshypoteser for tekstanalyse, der elevene har lest teksten. Og nå må du lage en fortolkende hypotese for hva teksten handler om, den sosiale tendensen (samfunnsfag) eller den historiske årsakssammenheng. Modulen følger av at elevene i grupper tester de ulike tolkningshypotesene de har satt opp, og motbeviser og bekrefter de ulike tolkningshypotesene på bakgrunn av et samarbeid om faglig kunnskap og metodisk arbeid med relevant materiale. Elevene skal undersøke hvilken tolkningshypotese som er mest vitenskapelig gyldig basert på de kunnskaper og ferdigheter som er tilgjengelige for elevene.

Effekt av øvelse (data):

Elevene forhandler om kunnskap, og de forhandler om hvilke metoder som er mest anvendelige og hvordan materialer skal forstås og tolkes. I tillegg jobber elevene dialogisk og lytter til hverandres forslag og forhandler eller bekrefter tolkningshypotesene. Læreren fungerer som en veiledning for dem i hvordan de skal

undersøke tolkningshypotesene og bekrefte eller motbevise dem. Elevene får selv et inntrykk av hvordan de kan jobbe metodisk i den enkelte og hvilken kunnskap som kan være relevant å ta med seg for å forklare virkeligheten eller teksten de er satt til å undersøke med tolkningshypotesene.

Evaluerings av øvelse (oppnådde jeg ønsket mål):

Elevene lærer av hverandre ved å delta i arbeid der metoden står på spill, og de oppfatter læreren som en som veileder dem metodisk fremfor å forvente klare svar i en klassisk IRE-struktur. Utfordringen kan være at elevene ikke alltid tar like mye eierskap. Det kan også være en utfordring at elevene ikke jobber metodisk og grundig nok, slik de ville gjort hvis læreren gjorde det. På med høyere kontroll. På den annen side gir den lavere kontroll. Et større engasjement, og motivasjon til å løse oppgaven på best mulig måte. Det er passende at noen av de opprinnelige tolkningshypotesene ikke holder i det hele tatt og er enkle å avfeie. Og det interessante er tolkningshypotesene, som er i en avgjørende kamp om å være den sanne eller den riktige, for her oppstår noen tvetydigheter der du kan tolke dataene annerledes.

Denne undervisningsmetoden gir muligheten til å avvise noen av de forutinntatte forestillingene og tendensene til konspirasjonsteoretiske forklaringer som noen studenter har på forhånd. For eksempel en fordom om at vestlige medier ikke dekker nok overgrep mot den palestinske befolkningen, i motsetning til sosiale medier. Her kan du sette opp ulike tolkningshypoteser for hvorfor det kan være slik, og du kan raskt avvise noen av de mest konspiratoriske basert på kunnskap om journalistikk og ved å se på forskjellen mellom klassisk journalistikk og borgerjournalistikk.

Øvelse: Dobbel sirkel - bruk stemmen din

Følgende oppgave er fra en vg2, hvor elevene har lest John Steinbecks novelle, *Om mus og menn*.

Mål med øvelsen: Våg å bruke stemmen din i klasserommet. Å bruk profesjonell terminologi.

Oppvarmingsøvelse kapittel 4

I denne modulen fokuserte vi på den amerikanske drømmen og de forskjellige karakterenes drømmer for fremtiden. Jeg hadde derfor laget en PPT som inneholdt ulike antagelser og spørsmål angående den amerikanske drømmen.

Sommerfuglmodellen

Ferdigheter: Evnen til å lytte og observere

Kompetanse: Empati, flerspråklige og kommunikative ferdigheter

Tilgange: Respekt for andre

Øvelse:

- Elevene ble plassert i en dobbel sirkel med en partner foran seg
- Forutsetninger og spørsmål om drømmen stilles, og elevene svarer på dette etter tur. De trenger begge å snakke et øyeblikk.
- Så roterer den ytre sirkelen og alle elevene har nå en ny partner.
- Gjenta øvelsen

Hva lærte vi? Våg å bruke stemmen sin i klasserommet (på engelsk), noe som er vanskelig for mange i denne klassen. Tryggheten ved å være en blant mange foredragsholdere, ingen lærer eller elever som "dømmer" eller synes du er dårlig i engelsk. Et godt introduksjonsforedrag om den amerikanske drømmen, som tar utgangspunkt i definisjonene vi har gått gjennom i timene frem til, samt deres forutinntatte forestillinger.

Øvelse: Gjennomføre debatt (Do debate)

Do Debate kan brukes til alle faglige emner

Hensikt: Å få elevene til å fordype seg i et fagområde og finne empiriske bevis for sine påstander.

Sommerfuglmodellen: Denne øvelsen trener spesifikt ferdigheter og kunnskap og kritisk forståelse i sommerfuglmodellen); Det betyr at det er ferdigheter som samarbeid, konfliktløsning (som ofte forekommer i gruppearbeid) og språk- og kommunikasjonsferdigheter som trenes. I tillegg får elevene kunnskap, i dette tilfellet om de ulike økonomiskolene.

Ferdigheter

- Evne til å samarbeide
- Evne til at løse konflikter
- Språk- og kommunikasjonsferdigheter

Kunnskap

- Kunnskap om samfunnet

Tilgange og holdninger

- Respekt for andre

Tips og triks: Det er viktig at elevene har god tid til å forberede seg til debatten, ellers får de ikke tak i de nye empiriene som de skal bruke i debatten. De skal også kunne øve på presentasjonen og hjelpe hverandre med å komme opp med de aller beste argumentene (ved å bruke PEE-strukturen).

Siden kun tre studenter er til stede for de to lagene, er det viktig at alle har en rolle i skapelsen av verket. Alle foredragsholdere får dermed tildelt et mannskap som hjelper dem med empirisk materiale og strukturen i presentasjonen. Hver taler har to minutter til å presentere argumentasjonen, og det er derfor viktig å øve på disse før debatten.

Øvelsen fungerer best som en avrunding av et kurs eller som en repetisjon.

Læreren er relativt passiv i denne øvelsen. Det er viktig at elevene får en følelse av at det er deres argumenter og innsats som gjør debatten vellykket. Lærer hjelper til med empiri hvis elevene mister tråden, men prøver ellers bare å legge til rette for og oppmuntre til gruppearbeid. Etterpå gir lærer tilbakemeldinger, og man vurderer gruppens arbeid og ikke minst deres argumenter.

Øvelse: Empativandring

Formål: Å skape empati for andre og trene opp sin evne til empati med andre.

Sommerfuglmodellen: Verdier: Empati og sosial intelligens. Holdninger: Åpenhet for det som er kulturelt annerledes og for andres handlinger, fellesskapsånd.

Beskrivelse av øvelsen

Elevene får én person å føle empati med, og de må forestille seg hvordan den personen må føle seg om å gå på videregående. Denne øvelsen kan varieres med alle typer personligheter som elevene må tilpasse seg avhengig av kurset de jobber med.

Folk du trenger å komme overens med. Hver elev får en person. Flere studenter kan ha samme person.

- 1) Du er en 15 år gammel gutt som vokste opp i København. Du er homofil, og foreldrene dine vet det ikke. Det gjør ikke vennene dine heller. Du er redd for hva foreldrene dine vil si om det, og om de i det hele tatt vil godta det. Vil de se deg igjen? Og vennene dine kaller hverandre homofile for moro skyld. Foreldrene dine er gift.
- 2) Du er en 16 år gammel gutt, oppvokst på Frederiksberg. Du har mange forskjellige venner, noen av dem har en annen etnisk opprinnelse enn danske, andre er etniske danske venner. De etniske danskene og noen av dem av annen etnisk opprinnelse drikker alkohol, men de prøver å holde seg unna det. Du vet at foreldrene dine ikke bryr seg, men du er også fristet til å prøve det. Det blir også et lite opprør mot foreldrene dine, som du tror kontrollerer deg for mye. Du har faktisk mange venner, men du føler at du er et vedheng; at de bryr seg om deg fordi de har medfølelse med deg, men du tror ikke de forstår deg fullt ut. Du synes de er kulere enn deg, og de synes også det er lett å snakke med jentene og andre.
- 3) Du er en 15 år gammel jente, og foreldrene dine er fra Marokko, og du er født og oppvokst i Danmark. Du har litt problemer med å gå på skolen fordi du ofte ser på deg selv som annerledes enn de andre. Det er også ofte antatt at lærere er rasistiske når de for eksempel alltid uttaler navnet ditt annerledes enn det burde og alltid staver navnet ditt feil på tavlen. Og du tror også at brunhudede elever blir bedt om å legge fra seg telefonene og være stille oftere enn rosa elever. Når læreren stiller spørsmål, føler du at svar fra elever med rosa hud verdsettes mer enn svar fra deg og de andre med brun hud.

- 4) Du er 16 år gammel. Du gikk i en ikke særlig god klasse på barneskolen, og her ble du tydelig oppfattet som en streber, og derfor ble du mobbet litt. Foreldrene dine vet ingenting om det, og de vet at du er skoleflink. Men du har hatt vanskelig for å stole på andre mennesker, og du holder derfor mye for deg selv. I klassen har du lært at du ikke skal si for mye, for da vil du bli oppfattet som en streber.
- 5) Du er en gutt på 15 år som bor sammen med foreldrene dine på Vesterbro. Du gikk på internatskole og fikk en rekke venner der. Men det var også noen du ikke ble venner med. De syntes du var for hard i tonen i diskusjoner. Du vil ikke ha for mye snakk og omsorg. Du tror at elever med akademiske utfordringer bare trenger å ta seg sammen og gjøre leksene sine. Og i diskusjoner har du en tendens til å si ting litt hardere og mer direkte enn du egentlig mener. Du kan også finne deg selv å himle med øynene når noen sier noe du synes er dumt eller hvis det viser seg at de ikke har studert hjemme.
- 6) Du er en 15 år gammel jente. Du elsker å gå på skolen, og du er ganske god på det også. Begge foreldrene dine er akademikere (har en universitetsgrad bak seg) og begge er i arbeid. Du kan alltid få hjelp fra dem til å gjøre leksene dine. Du har en håndfull virkelig gode venner som du enkelt kan snakke med om dype ting – og gutter. Du er generelt ganske utadvendt.
- 7) Du er en 16 år gammel gutt som stort sett bor sammen med faren din i Brønshøj. Du er avhengig av å spille dataspill og synes det er vanskelig å legge deg tidlig. Så du er ganske sliten når du kommer til skolen. Foreldrene dine er skilt. Moren din har ingen utdanning og er for tiden arbeidsledig. Faren din er portør (kjører rundt med pasienter i senger) på Rigshospitalet, så han har skiftende arbeidstider. Du har mange venner, men de fleste av dem er folk du spiller spill med. Du har ikke mange venner på skolen. Dere synes det er vanskelig å gå på skolen og komme godt overens med hverandre. Du får ikke gjort lekser, og du får ikke nok søvn.
- 8) Du er en 15 år gammel gutt. Du visste egentlig ikke hva du skulle gjøre etter ungdomskolen. Du ønsket sannsynligvis å gå på yrkesopplæring, men foreldrene dine synes du bør gå på studiespesialiserende. Faren din er håndverker, og moren din er sykepleier, og dere bor sammen på Nordvestlandet. Du har problemer med å forstå hva lærerne dine ønsker av deg, og du har problemer med å forberede deg til timen med lekser. Og det er vanskelig å fullføre oppgaver. Du er liten for alderen din, og de andre guttene i klassen og skolen virker store og fulle av selvtillit.

9) Du er en 14 år gammel muslimsk jente med hodetørkle. Du bor på Frederiksberg, moren din er lege, og faren din underviser tolker i arabisk. Faren din er fra Syria og moren din er fra Pakistan, og de fant hverandre i Danmark da de kom hit. De viser deg nyhetssaker om unge muslimske jenter med hodeskjerf som deg som får meget høyt karaktersnitt, og de forstår ikke hvorfor du ikke kommer hjem med den høyeste karakteren. «Når utdanningen er gratis, må du bare jobbe hardt for å gjøre den så god som mulig,» sier de. Men de kjenner ikke til utdanning i Danmark og forstår ikke helt hva som skal til for å gå på videregående skole i Danmark. Du har både etnisk danske ikke-muslimske venner, men også en rekke muslimske jenter som bruker hodeskjerf. Foreldrene dine har det bra med begge deler. Og du er også velkommen til å gå på ungdomsskolefestene, så lenge du kan gjøre lekser lørdag og søndag.

10) Du er en gutt på 16 år, og foreldrene dine har flyttet til Danmark fra Bosnia og bor nå i Brønshøj. På skolen er du mest komfortabel når du snakker med folk som ligner på deg i språk og klær. Og i tilgangen til skolen. Du har problemer med å gå på skolen. Lærerens spørsmål virker vanskelige og er vanskelige å følge. Spesielt i gruppearbeid er det lett å gjemme seg og ikke gjøre mye fordi lærerne ikke ser ut til å legge merke til at du ikke gjør noe.

11) Du er en 15 år gammel jente. Du bor i Valby sammen med foreldrene dine. Du har alltid vært pliktoppfyllende, og på barneskolen kunne du lett holde tritt med det akademiske. Du trengte egentlig ikke å gjøre lekser; Det var ganske enkelt å få gjort leksene underveis i timen. Det er annerledes med videregående. Du synes plutselig det er vanskelig å holde tritt. Det er en helt ny situasjon for deg. Samtidig synes du at alle de andre jentene virker mye dyktigere enn deg. De ser også ut til å ha det morsommere. Du sover verre og verre om natten.

12) Du er en 16 år gammel jente. Du bor sammen med begge foreldrene dine på Frederiksberg. Sommeren før videregående ble du diagnostisert med depresjon. Du hadde vært borte lenge før og følte deg trist og uten mye energi til noe annet enn å gå på skolen, og Corona på våren gjorde det ikke lettere å være deg. Du holder det veldig stille slik at ingen andre vet det, fordi du synes det er litt flaut og du synes det er vanskelig å snakke om det. Depresjon påvirker ditt engasjement for skolen og ditt forhold til andre elever.

13) Du er en 16 år gammel gutt som har gått på videregående og generelt synes det er veldig lett å gå på FG. Du får enkelt venner, og du spiller musikk på fritiden i et

band. Du har mye moro med det. Du har et godt forhold til foreldrene dine, som fortsatt er sammen, og du bor på Frederiksberg. Det går bra på skolen. Du sier lett ifra i klassen – og du fungerer også godt i gruppearbeid. Og du synes også det er lett å møte jenter og snakke med dem.

14) Du er en 15 år gammel gutt. Foreldrene dine ble skilt for noen år siden, og det har tatt hardt på deg. Du har det vanskelig når folk kommer for nær deg. Så det er best med få venner, men du ser dem ikke for mye utenfor skolen. Du har faktisk den enkleste tiden med klassekameratene dine når det er fest, og du kan bli full, og det blir ofte litt for fullt. På skolen har du problemer med å konsentrere deg.

15) Du er en 16 år gammel gutt. I vennekretsen din er det vanlig å holde øye med hverandre på en måte som gjør at hvis du gjør noe, vet alle andre om det med en gang. I vennegjengen din kler du deg i stort sett de samme klærne, snakker på samme måte og hører på den samme musikken. Ingen av dere er særlig flinke til å gå på skolen, og dere er flinke til å bekrefte for hverandre at det ikke er nødvendig å gjøre lekser og forberede seg til timen. Noen av vennene dine går samme år her på FG.

Spørsmål. Elevene må fortsette hvis de er enige.

- Jeg synes det er lett å få nye venner
- Jeg føler meg ofte forstått av vennene mine
- Jeg har aldri blitt utsatt for negative kommentarer om min seksualitet (homofobi)
- Det er lett for meg å delta i gruppearbeid
- Jeg synes det er lett å gjøre leksene mine
- Jeg har aldri vært et offer for rasisme
- Det er fornuftig for meg å gå på videregående skole
- Hvis jeg får en kjæreste, synes vennekretsen min (familie og venner) at det er helt greit
- Jeg bestemmer selv hva jeg vil trene til
- Jeg synes det er lett å be andre om hjelp
- Jeg bestemmer, hvem jeg vil være venner med
- Det er lett for meg å delta i sosiale arrangementer med klassen min.
- Jeg føler meg ofte forstått av lærerne mine

Øvelse: Aktiv lytting

Mål: Aktivt lytte til andres forståelser og måter å se på et akademisk innhold (eller verden). Ofte deltar elevene i oppsummeringsgrupper for å verifisere sin egen forståelse, men her må de aktivt lytte til hva den andre parten sier og bruke det til å utvikle sin egen forståelse og lære mer om temaet gjennom innspill fra noen andre.

Sommerfuglemodellen

Verdier: verdsettelse av individet

Holdninger: åpenhet, respekt

Beskrivelse av øvelsen

Elevene må vise sin forståelse for et akademisk begrep eller av en tekst de har arbeidet med. Det kan også være deres forståelse av demokrati. Men kan også trene aktiv lytting ved å la elevene reprodusere noe mer personlig som forrige gang de følte seg kule. Du kan velge å forberede elevene på spørsmålet som første del av aktiviteten, men du kan også velge å introdusere dem for hva de har å snakke om først når de møter samtalepartnern med bind for øynene.

Elevene må reise seg og får hver sitt stykke stoff som de må ha bind for øynene. Læreren flytter elevene rundt slik at de blir plassert overfor noen andre. Men de har ikke lov til å si noe til hverandre eller nå ut til hverandre for å finne ut hvem de står overfor. Vi skjerper elevenes fokus på å lytte fordi de ikke kan se – og ikke ser kroppsspråk. Læreren markerer med håndspåleggelse at personen må begynne å snakke.

Når alle har satt seg, forklarer læreren hva elevene må forholde seg til. Når elevene som skal begynne å snakke, er klare, signaliserer de ved å løfte hendene i været. Når alle er klare, sier læreren at alle skal starte.

A forteller og B lytter. De gjør dette i 1 til 3 minutter

Etterpå oppsummerer B hva A sa

Elevene bytter deretter på å fortelle, og A lytter. Og etterpå gjengir A det B sa.

Er det uenighet om det faglige spørsmålet?

Deretter kan elevene høflig be om deler av svaret på det faglige spørsmålet som du er uenig i eller er usikker på, for å lytte mer til motpartens argumenter. Basert på lyttingen din, undersøk hva den andre parten sier. Hva har personen rett i, burde du

ha tilført noe til din egen forståelse? Det er viktig at elevene bruker øvelsen til å lære mer om fagstoffet og få nye perspektiver ved å inkludere andres bidrag.

Evaluering av øvelsen

Handlingen gjør at man føler med det den andre personen sier, og fordi du aktivt må lytte og gjenta.

Øvelse: Dialogsirkel

Formål: Trening av faglige argumenter. At elevene opplever at de drar nytte av hverandres faglige innspill og uttrykk i klasserommet. Øve på aktiv lytting.

Sommerfuglmodellen: I denne øvelsen trener elevene ferdigheten «evnen til å lytte og observere», kanskje også i liten skala «ansvarsfølelsen overfor fellesskapet» (i alle fall vil jeg veldig gjerne at de styrker den holdningen).

Ferdigheter

- Evnen til at lytte og observere

Tilgange og holdninger

- Ansvarsfølelse overfor samfunnet

Kontekst: Klassen har som introduksjonskurs om eventyr. De må utarbeide en skriftlig oppgave (se nedenfor), som består av to grammatikkoppgaver og et kort essay.

Denne øvelsen består av tre deler – en kort tekst der du reflekterer og to grammatikkoppgaver.

1. Skriv en sammenhengende tekst (250-350 ord) Eventyr antas å gjenspeile normene i perioden de stammer fra. Det antas også at eventyr ble brukt som verktøy for å lære barn leksjoner, inkludert rollene som forventes av dem basert på kjønn.
 - Gi eksempler på dette fra tekstene vi har lest i klassen og forklar.
 - Tenk på hva et moderne eventyr ville handle om? Hvilke problemer og normer ville det gjenspeile? Hvilke kjønnsroller ville den lære?
 - Husk å bruke PEE-strukturen når du skriver teksten.

Vi har jobbet med konstruksjon av akademiske argumenter (PEE/PEA), og for å komme i gang med essaydelen har elevene jobbet i ca. 20 minutter med å bygge faglige argumenter som kan brukes i den skriftlige innleveringen.

Oppgavebeskrivelse: Klassen er delt inn i to, med den ene halvdel som jobber med ordforrådsøvelser i et annet klasserom (i et Google-dokument). Den andre halvparten er på rommet mitt. Vi lager en sirkel av stoler midt i timen. Elevene sitter i sirkelen uten datamaskiner, kun med notater på papir og blyant/penn. Vi bytter halvveis slik at begge halvdelene kommer inn til meg og skaper en sirkel av dialog.

Effekt av trening: Alle elevene kunne si noe høyt på engelsk i sirkelen. Elevene som ikke var klare til å dele PEE-er selv, eller hvis PEE-er "hadde blitt sagt", ble bedt om å fremheve det mest interessante de hadde hørt eller oppsummere.

Evaluering av handling (oppnådde jeg målene jeg ønsket): Elevene respekterte hverandres taletid. Alle satt stille, men ikke alle skrev ned. Det er vanskelig å fange hverandres ord i luften og få dem ned på ditt eget papir. Det krever øvelse. Med dette temaet og i dag er det ikke snakk om en egentlig dialogsirkel, der elevene i stor grad går i dialog med hverandre og reagerer på hverandres utsagn. Snarere er det en lesning av profesjonelle argumenter (PEE) for hverandre. De er ikke forberedt på å uttrykke stor uenighet, men dette emnet er kanskje ikke særlig gunstig for det heller. Imidlertid var det flere "Jeg er enig med Ezra" og lignende. Vi må fortsette å jobbe med dialogsirkelen, for det krever øvelse, så vi er ikke der ennå.

Øvelse: Å bryte kulturelle koder og føle seg kulturelt fremmedgjort

Mål: Å forstå hvordan det føles å være utenfor et kulturelt fellesskap.

Sommerfuglmodellen: Verdier: Verdsettelse av kulturelt mangfold Ferdigheter: Empatiholdninger: Respekt, åpenhet for kulturelle forskjeller og for andre menneskers tro, verdenssyn og praksis

Tilnærming og holdninger

- Åpenhet for det som er kulturelt annerledes og for andres handlinger
- Respekt

Verdier

- Verdsettelse av kulturelle forskjeller

Ferdigheter

- Empati og social intelligens
- Evnen til at lytte og observere
- Språklige, flerspråklige og kommunikative ferdigheter
- Konfliktløsningsevner

Beskrivelse av tiltaket generelt:

1. Elevene deles inn i to hovedgrupper: A og B. Innenfor hver gruppe kan det dannes flere undergrupper, slik at hver undergruppe består av ca. 6 elever. For 24 elever får vi for eksempel undergrupper som A1, A2 og B1, B2.
2. Deretter deles reglene for de to hovedgruppene ut, slik at gruppe A får reglene for sin egen gruppe. De leser reglene og fullfører noen runder med tester for å gjøre seg kjent med dem slik at de kan bestå dem uten å måtte se på papiret. Målet er at handlingene deres skal fremstå så naturlige som mulig.
3. Så begynner selve spillet. En person fra gruppe A flytter til gruppe B – og omvendt. De vil prøve å kommunisere med den andre gruppen og dekode hvordan gruppen forhandler. Dette varer i omtrent 10 minutter.
4. Personen går tilbake til gruppen sin og forteller hvordan den andre gruppen kommuniserer. Dermed forbereder de neste person til å gå videre til den andre gruppen. Dette tar omtrent 5 minutter.
5. En ny person forlater gruppe A og flytter til gruppe B – og omvendt for å forhandle og prøve å forstå hvordan den andre gruppen kommuniserer. Dette tar også 10 minutter.
6. Personene kommer tilbake og prosedyren gjentas for å prøve å forstå hvordan kommunikasjon foregår i den andre gruppen. Dette tar igjen 5 minutter.

7. Nå bytter en siste person fra A og B til den andre gruppen, og den siste personen som krysser må prøve å få så mange av reglene som mulig. En person besøker den andre gruppen i 10 minutter.

Deretter samles gruppe A for å prøve å klargjøre reglene for gruppe B og omvendt. Til slutt møtes de to gruppene A og B og deler reglene de har klart å finne ut av.

Hele klassen samles og diskuterer hvordan det var å spille spillet – spesielt de som besøkte den andre gruppen får muligheten til å dele hvordan det var å være ute. Den reflekterer også over hvordan det var å ha besøkende fra en annen kultur. Hva var vanskelig å forstå om deres annerledeshet i handling?

Regler for gruppe A og B, som deles ut til elevene

Gruppe A - For: Å samle tall i en rekkefølge fra 1-5 av samme farge. Den som får alle tallene 1-5 av samme farge først vinner.

Hvordan får jeg andres nummerkort?

Dere vil forhandle med hverandre en-til-en. Dette må gjøres uten ord, bare med lyder og håndbevegelser. For å starte en forhandling må du gjøre konkrete bevegelser. Hvis du ikke gjør de riktige grepene, kan du ikke delta i forhandlingen – og du kan bli satt i karantene hvis du beveger deg i feil retning.

1. Person 1 ønsker å forhandle med person 2.
2. Person 1 står ansikt til ansikt med person 2.
3. Person 1 løfter høyre hånd til haken og klapper den fra nakken og fremover. Dette indikerer at man ønsker å handle.
4. Person 2 må akseptere avtalen ved å bevege høyre pekefinger nedover neseryggen. Hvis en annen finger enn høyre pekefinger brukes, aksepteres ikke forhandlingen og person 1 må gå videre.
5. Hvis person 2 godtar avtalen, må personen bekrefte dette ved å klappe en gang på venstre skulder med høyre hånd.

Forhandlingen

Deretter forhandler du kortene ved å vise hva du vil med fingrene. Du har ikke lov til å snakke, men kan lage lyder.

Person 1 og person 2 kan avvise et forslag ved å banke to ganger på pannen med høyre hånd. Person 1 eller 2 må nå komme med et nytt forslag eller avslutte debatten.

Hvis person 1 og 2 finner en løsning, inngås en avtale ved å klappe høyre skulder med høyre hånd. Begge må gjøre dette før avtalen inngås.

Som et farvel og takk for forhandlingen, klapper person 1 og 2 høyre føtt mot hverandre. Dette gjøres også hvis du ikke kan bli enig. Det er med andre ord en avskjedshilsen

Dere vil utveksle kort med hverandre, men samtidig vurdere hvor mye dere vil hjelpe de andre med å nå sine mål. Bytter jeg kortene mine for å øke mulighetene til den andre slik at de kan bli ferdige før meg?

Straff for brudd på reglene

Hvis du bryter reglene eller gjør et feil trekk under forhandlingene, kan du bli satt i karantene. Dere blir enige om hvilket hjørne av rommet de som er i karantene skal sitte i. For eksempel, hvis person 1 bryter reglene, kan den andre parten, eller andre som ser på, gi karantene. Dette gjøres ved å peke mot hjørnet. Det er ikke mulig å klage på karantene. Du må bare tåle det. Person 1 sitter da i hjørnet du har avtalt på forhånd. Du kan ikke delta i forhandlinger mens du er i hjørnet. Du kan bli løslatt fra karantene ved at noen andre fra gruppen kommer bort og klapper den karantene på knærne.

Gruppe B - For:

Å kommunisere med hverandre på en ryddig og høflig måte. Du har noen kort i forskjellige farger og med forskjellige tall, og du bestemmer selv hvordan du vil sette sammen en tallserie, fargekombinasjon eller annet. Det er opp til deg. Det er ingen vinner av spillet – du må ha det bra.

Før kommunikasjonen starter, må du utpeke noen til å være moderator for fellesskapet. Personen har ingen spesielle egenskaper.

Hvordan kommuniserer jeg?

Spillet handler om å kommunisere. Så dere går rundt blant hverandre og finner noen å kommunisere med. Når den ene er klar til å kommunisere, bør person 1 begynne sin kommunikasjon med person 2 med en eller annen form for berøring av den andre. Det kan være et håndtrykk, high-five eller et klapp på armene. Person 2 godtar kommunikasjonsforslaget ved også å berøre person 1. Bevegelsene skal være rolige og langsomme.

Så snakker du fritt i flere minutter om hva du vil.

Når begynner du å bytte kort?

Når den ene personen forteller noe om gårsdagens dag, forstår den andre at de nå er klare til å bytte kort. Et eksempel kan være: "Nei, nå trenger du bare å høre hva som skjedde i går...". Mens personen fortsetter å snakke om hva som skjedde i går, viser de kortet de vil bli kvitt, og den andre parten viser kortet de vil gi opp. Du trenger ikke eksplisitt (med ord) å uttrykke om du godtar kortet, men du viser at du er fornøyd med tilbudet ved å si noe hyggelig og positivt om den andre personen (f.eks. "Den gensen ser veldig bra ut på deg"). Du avslår tilbudet ved å si noe negativt om stedet du er på (f.eks. "Er det ikke litt kaldt her inne?").

Når begge parter har akseptert kortbyttet, byttes kortet. Til slutt hilser du på hverandre ved å legge håndflatene sammen foran deg.

På slutten av kommunikasjonen løfter A og B sin høyre hånd til hjertet.

Ekskludering av fellesskapet

Alle kan ekskludere hverandre fra fellesskapet hvis du mener at noen ikke har vært høflige nok eller ikke har opptrådt rettferdig. Dette kan skje hvis noen berører deg på feil måte, gjør for raske bevegelser, eller hvis noen har berørt et sted de ikke liker. Det kan også være hvis du mener at noen ikke har overholdt reglene for god kommunikasjon (for eksempel hvis du ikke har nevnt noen positivt nok i kommunikasjonen eller har gjort det gale). I slike tilfeller setter du en post-it-på personen. Personen med post-it-blir da ekskludert fra fellesskapet og kan ikke kommunisere med andre, men kan fortsatt gå rundt blant de andre. Fellesskapsmoderatoren kan oppheve blokkeringen ved å fjerne post-it-. Men bare moderatoren har dette alternativet.

Hvis moderatoren får to post-it-på seg, må du velge en ny moderator eller velge den samme på nytt.

Øvelse: Minoritetsbakgrunn som ressurs

Hensikt: I undervisningen hender det ofte at majoritetsstudenter som integreres i utdanningssystemet får lettere tilgang til å delta i det faglige arbeidet, ettersom deres tilknytning til referansepunkter i majoritetskulturen styrkes. Dette gir dem flere fordeler i forhold til en rekke kunnskapsområder, og dermed også tilgang til en diskursiv kraft i klasserommet og i utdanningssystemet. Dette er basert på ressursene som etniske minoriteter bringer med seg. Er det mulig å få til et skifte i hvem som har makt og fortelling, og dermed også diskursen inn i klasserommet? Å gjøre minoritetsopplevelser til en ressurs.

Sommerfuglemodellen:

- Verdier: Anerkjennelse av individets verdi og menneskerettigheter, følelse av tilhørighet/del av en felles fortelling
- Ferdigheter: Empati og sosial intelligens
- Kunnskap og forståelse: Kunnskap om seg selv og selvkritikk, kunnskap om og en kritisk forståelse av verden: samfunn, kultur og politikk
- Tilnærminger og holdninger: Ansvarsfølelse overfor fellesskapet

Beskrivelse av øvelsen:

Konkret har dette skjedd i et kurs om rasisme og innvandringshistorie, der elevene har skrevet en rapport basert på et intervju med foreldre eller besteforeldre om å være minoritet i et nordisk land. Hjemme måtte elevene intervju en forelder eller besteforelder om deres erfaringer med å komme til det nordiske landet de nå bor i. De måtte også forholde seg til å bruke Baumanns kategorier av turist eller vagabond som et perspektiv på foreldrenes eller besteforeldrenes historier.

Effekt av trening: Flertallet av elevene hadde utfordringer med å løse oppgaven, og de skrev typisk om foreldrenes eller besteforeldrenes reiseopplevelser til andre land. Minoritetselever som hadde besteforeldre eller foreldre som hadde kommet til Norden, hadde en klar fordel og kunne skape historier som ga dem en stemme i en diskurs de ellers ikke hadde tilgang til. De fikk muligheten til å si sin mening. Det ga elevene en følelse av styrke og selvtillit, da de faktisk kunne bidra aktivt basert på sine minoritetserfaringer. De opplevde også at de var en del av de nordiske landenes historie og at de spilte en avgjørende rolle i etableringen av velferdsstaten. Det kan bidra til at du føler deg som en del av det nordiske samfunnet som medborgere i stedet for mot borgere.

Evaluering av oppgaven: Elevenes skriftlige produkter fra intervjuene resulterte i engasjerte elever og interessante tekster som var viktige for minoritets elever å skrive, fordi de fikk mulighet til å fortelle en annen historie om det å være minoritet. Samtidig kunne de se seg selv som en del av den nasjonale historiefortellingen.

Man kan utvide disse intervjuene, reportasjene og arbeidet med historiefaget ved å la elevene utvikle og lage en historisk utstilling om immigrasjonshistorien, ved å inkludere statistikk, tall og til og med gjenstander fra hjemmene deres. De ville dermed få en opplevelse av hvordan en historisk utstilling kan bidra til å påvirke historiens diskursive kraft.

Øvelse: Polyfoni

Mål: Inkludering av flere stemmer i klasserommet og skapelse av (kritisk) refleksjon over faglige temaer.

Sommerfuglemodellen:

- Ferdigheter: Analytiske ferdigheter og kritisk tenkning
- Kunnskap og forståelse: Kunnskap om kultur, mediekritikk, evne til selvkritikk

Beskrivelse av Øvelse: Utforskningsorientert undervisning som tar utgangspunkt i elevenes kunnskaper og forforståelser. For eksempel: I begynnelsen av et kurs om kjønn starter vi med en aktuell debatt om kjønn (f.eks. klær) eller hvordan kjønn fremføres på sosiale medier. I begynnelsen av et kurs om nyhetsjournalistikk starter vi med en undersøkelse av eget mediebilde.

Som en sentral del av den utforskende undervisningen tar emnet utgangspunkt i et overordnet spørsmål som det ikke finnes noe klart og entydig svar på, for eksempel «Er nyhetsjournalistikk på sosiale medier en trussel mot demokratiet vårt?» eller «Er kunstig intelligens en trussel mot kunstnerisk virkelighetsbehandling?» Gjennom arbeid med materialer i løpet av kurset bygger elevene kunnskap og bruker metodisk, analytisk behandling av materialet for å forstå problemstillingen bedre. Vi forholder oss dermed til å knytte vårt faglige innhold til en undersøkelse av emnets overordnede problemstillinger. I løpet av kurset og ved slutten av kurset skal elevene forholde seg skriftlig til den samlede problemstillingen og inkludere sin faglige kunnskap i sitt skriftlige produkt. Det finnes ikke ett riktig svar, men mange mulige svar, og disse må være basert på materialet. Elevenes perspektiv må derfor være forankret i deres faglige kompetanse. Det er viktig at materialet gir elevene ulike perspektiver på temaet og presenterer ulike holdninger slik at de blir utfordret og utviklet i sine holdninger.

Effekt av øvelse: Det faglige innholdet blir relevant for elevene, og det gir motivasjon til å fordype seg i faget. At utgangspunktet er deres egen hverdag, som de gjenkjenner, gjør at det faglige aspektet er forankret i noe som er relevant for dem, men som de også kan undersøke kritisk ved hjelp av sin faglige kunnskap. Dette skaper motivasjon. Som regel avdekker faget også noen maktstrukturer som elevene ubevisst er underlagt.

At emnet tar utgangspunkt i en faglig problemstilling gjør at det faglige innholdet blir relevant for å skape kritisk selvrefleksjon.

At programmet starter med å inkludere elevenes perspektiv og ha deres perspektiv som et sentrum skaper motivasjon til å delta, og elevene ser ikke ut til å være bekymret for å bidra i undervisningen. Dette skaper et høyt aktivitetsnivå, der mange studenter deltar, og de hjelper til med å forklare hvordan de ser sin egen verden og erfaringene de tar med seg inn i diskusjonen. Det ser ut til å være et evalueringsfritt rom fordi det faglige aspektet ennå ikke har fått forrang, og derfor er elevene mer motiverte for å delta. Elevene er så å si eksperter på sin egen hverdag. Det faglige innholdet fremstår foreløpig ikke som forstyrrende, og du har derfor en god bakgrunn for å komme med innspill og delta.

Evaluering av opplæring:

Det er vanligvis en grense for hvor mye kritisk selvrefleksjon elevene er i stand til å utøve. Noen studenter synes det er vanskelig å få det faglige innholdet til å feste seg til sin forståelse av seg selv og omgivelsene. For disse elevene blir faget derfor et tillegg til deres oppfatning av verden, og de synes det er vanskelig å engasjere seg i fagkunnskapen.

Øvelse: Uenighetensfellesskap

Hensikt: Å skape rom for uenighet og flere ulike perspektiver på et tema

Teoretisk rammeverk (muligens sommerfugl): Olga Dysthe og det polyfone klasserommet

Verdier

- Anerkjennelse av individets verdi og menneskerettighetene
- Verdsettelse av kulturelle forskjeller

Ferdigheter

- Evnen til at lytte og observere

Tilgange og holdninger

- Å være åpen for det som er kulturelt annerledes og for andres tro, perspektiver på verden og praksiser

Kunnskap og forståelse

- Kunnskap om seg selv og selvkritikk

Beskrivelse av øvelsen:

Undervisningskurset tar sikte på å skape uenighet mellom elevene, gi dem mulighet til å argumentere for sine synspunkter, samtidig som de hele tiden opprettholder sin uenighet og ikke søker et kompromiss.

Forberedelse

Undervisningen foregår i et relativt stort rom med lite møbler. Elevene samles midt i rommet, og læreren står med ansiktet vendt mot elevene. Til høyre for læreren er det et skilt med "enig", og til venstre er det et skilt med "uenig". Læreren stiller noen spørsmål, og elevene må da posisjonere seg etter om de er enige eller uenige i spørsmålet. På bakgrunn av dette vil elevene gjennomføre en debatt der de debatterer med en eller to personer som har motsatt ståsted.

Del 1 av Øvelsen – plassere elevene i enighet eller uenighet

Elevene står i midten med lukkede øyne. Læreren stiller nå et spørsmål, og elevene peker i retning av om de er enige eller uenige. Ved å holde øynene lukket unngår de å orientere seg etter hva andre tenker, og fokuserer i stedet på det de selv tenker. Elevene må ta et standpunkt og avgjøre om de er enige eller uenige. Hvis du er tilbøyelig til å være enig, peker du i retning av enighet. Hvis du er tilbøyelig til å være uenig, peker du på uenighet selv om du ikke er uenig eller 100%.

Som lærer kan det være nødvendig å stille flere spørsmål. Hver gang læreren stiller et spørsmål, må han eller hun finne ut hvilket spørsmål som skaper mest uenighet, det vil si hvor fordelingen mellom enig og uenig er lik eller nesten lik. Spørsmålet som er mest uenighet om er det beste spørsmålet.

Øvelsens del 2 – forhandlingen

Læreren gjentar spørsmålet der det var mest uenighet. Elevene plasserer seg igjen, avhengig av om de er enige eller uenige, og nå kan debatten begynne. Dette gjøres av de som blir enige om å se hverandre i øynene slik at de får øyekontakt med en eller to fra motsatt side. På denne måten dannes debattgruppene, som nå samles i par eller tre og tre. Hver elev bør komme med tre argumenter for sitt synspunkt. De kan bruke uttrykket: "Jeg er ikke enig i at ... fordi» og så komme med et argument. Elevene gjør dette tre ganger etter tur, så de blir presentert for tre grunner for sitt synspunkt.

Del 3 av øvelsen – jevner ut

Å være uenig kan være ubehagelig, så for å gi elevene muligheten til å jevne ut ting, be dem om å rose den andre personen for noe positivt som han eller hun har sagt i argumentasjonen deres. På denne måten komplimenterer elevene hverandre for måten de krangler på.

Øvelsen Uenighetsfellesskap kan brukes i mange ulike undervisningssammenhenger der det er mulig uenighet. Det kan være i tekstanalysen av en litterær tekst, i forståelsen av begreper, eller i forståelsen av historiske kilder. Den kan også brukes til å debattere temaer som er relevante i samfunnet, for eksempel påvirkning fra innflytelsesrike personer, forbud og påbud eller lovgivning.

Effekt av trening (data):

Elevene deltar med stor iver i uenighetens fellesskap. De synes det er en god øvelse, og de føler at læreren ikke har et riktig svar. I stedet får de muligheten til å debattere på sine egne premisser, med egen kunnskap og erfaringshorisont. Det betyr at læreren ikke vurderer svarene med klassisk karakterkraft over elevenes ytringer, men at elevene får mulighet til å øve seg på å lytte til andres perspektiver og argumentere for egne synspunkter. Øvelsen kan bli enda mer effektiv hvis du i ettertid gjør en skriveøvelse eller diskusjon der det er viktig å ha lyttet til det motsatte synspunktet for å gjøre din egen argumentasjon skarpere eller vise evnen til å forholde deg til et tema på en nyansert måte.

Evaluering av trening (oppnådde jeg målene jeg ønsket):

Øvelsen er bra for å skape uenighet og respekt for det motsatte synspunktet. Elevene dømmer ikke hverandres synspunkter, og øvelsen gir en mulighet til å uttrykke noe man selv tenker, samtidig som de får forståelse for det motsatte synspunktet og hvorfor de argumenterer slik de gjør. Dette er en øvelse som trener demokrati og forståelse for andre synspunkter enn ens egne.

Øvelse: Refleksjon og kritisk tenkning

Mål

Utforskende didaktikk med fokus på (kritisk) refleksjon over faglige temaer. Noen studenter har et svakt faglig nivå fordi de synes det er vanskelig å sette seg inn i de faglige kunnskaps- og kompetanseområdene (Hartmut Rosa). De ser ikke ut til å være knyttet til eller relevante for deres egen hverdag, og derfor synes det faglige innholdet å være ganske abstrakt og isolert fra virkeligheten. Og dette gjenspeiles i elevenes faglige nivå. Ved å jobbe utforskende er intensjonen at det faglige skal være lettere for elevene å engasjere seg i, slik at den faglige kunnskapen og kompetansen blir en del av elevenes erfaringsverden og horisont, hvorfra de bedre kan forstå verden.

Teoretisk ramme

Klafkis kritisk konstruktive pedagogikk. Olga Dysthe og det polyfone klasserommet. Sommerfugl modell:

1. Ferdigheter
 - Én. Analytiske ferdigheter og kritisk tenkning
2. Kunnskap og forståelse
 - Én. kunnskap om kultur
 - b. evne til selvkritik
 - c. Emnet kan knyttes til faglig kunnskap om medier, samfunn, demokrati, bærekraft, rasisme, etc.

Beskrivelse av tiltaket

Emnet er organisert ut fra en utforskende didaktikk. Emnet inneholder en problemstilling som er utformet som en problemstilling. Et spørsmål som er åpent og kan legge til rette for flere mulige svar. Dermed er det ikke noe klart definert riktig svar, og spørsmålet gir elevene rom til å oppdage og reflektere på egen hånd – og kanskje til og med til å kunne selvkritisere ut fra den faglige kunnskapen de møter i prosessen. Forutsetningen er at den faglige kunnskapen og treningen av metodiske ferdigheter skal gjøre elevene klokere på faget, men også klokere på seg selv. Med den undersøkende tilnærmingen tar emnene utgangspunkt i og forholder seg aktivt til elevenes egen erfaringshorisont.

I arbeidet med materialer i løpet av kurset bygger vi kunnskap og bruker vårt analytiske arbeid til å lære mer om problemstillingen. Dermed relaterer vi vårt faglige innhold til en undersøkelse av emnets overordnede problemstillinger. Etter endt emne skal elevene forholde seg skriftlig til den samlede problemstillingen og

inkludere sin faglige kunnskap i sitt skriftlige produkt. Det er ikke ett riktig svar, men mange mulige svar. Elevenes perspektiv skal begrunnes med deres faglige kompetanse.

Virkning av handling (data)

Det faglige innholdet blir relevant for elevene, og det gir deg mulighet til å dykke ned i de faglige aspektene. Oftest er det faglige aspektet også å avdekke noen maktstrukturer som elevene ubevisst er underlagt.

At emnet tar utgangspunkt i en faglig problemstilling gjør at det faglige innholdet blir relevant for å skape kritisk selvrefleksjon.

At emnet starter med å inkludere elevenes perspektiv og ha deres perspektiv som sentrum. Skaper motivasjon til å delta, og elevene ser ikke ut til å være bekymret for å måtte bidra i undervisningen. Dette skaper et høyt aktivitetsnivå, der mange studenter deltar, og de er med på å forklare hvordan de ser på sin egen verden og opplevelsen de selv bringer inn i bildet. Det ser ut til å være et evalueringsfritt rom, fordi det faglige aspektet ennå ikke tar plass, og derfor har du mer mot til å delta. Du er så å si en ekspert på din egen hverdag. Det faglige innholdet virker ennå ikke urovekkende, og du har derfor en god bakgrunn for å si din mening og delta.

Evaluering av handling (oppnådde jeg målene jeg ønsket)

Mengden kritisk selvrefleksjon elevene er i stand til å utøve er vanligvis begrenset. Det faglige innholdet har noen ganger problemer med å bite i elevenes forståelse av seg selv og omgivelsene. Hvis det ikke er en horisontfusjon mellom det faglige innholdet og elevenes egen erfaringsverden, blir faget typisk et appendiks til deres oppfatning av verden.

Øvelse: Kunnskapsbygging og visualisering

Mål

Å skape en studentsentrert forståelse av kunnskap og sentrale begreper knyttet til å bygge fagkunnskap. En kunnskapsbygging der læreren ikke har den sentrale evalueringmekanismen. Mye av undervisningen er strukturert etter *IRE*-sekvenser (*Teacher Initiative, Student Response, Teacher Evaluation*). Hensikten med aksjonen er å endre den diaologiske strukturen og i stedet la elevene skape kunnskap gjennom dialoger, der elevene bygger opp kunnskapen som er essensiell for den enkelte modul gjennom forhandlinger med hverandre.

Teoretisk rammeverk (muligens – og muligens sommerfugl): Det teoretiske rammeverket er Olga Dysthes dialogiske klasserom, hvor man blir klokere sammen ved å lytte til hverandres oppfatninger og perspektiver. Kunnskap er også demokratisk.

Sommerfugl modell

Verdier

- Følelse av sammenheng / del av en felles fortelling

Ferdigheter

- Evnen til at lytte og observere
- Evne til å samarbeide

Kunnskap og forståelse

- Kunnskap knyttet til faglige emner

Holdninger og holdninger

- Å være åpen for det som er kulturelt annerledes og for andres tro, perspektiver på verden og praksiser

Beskrivelse av tomten: Hjemme har elevene leset bakgrunnskunnskap. Dette er ikke en forutsetning. I timene ble elevene satt i en sirkel der de går gjennom leksene sine sammen og forholder seg til det de hadde funnet interessant og viktig. Læreren kan kalles inn hvis noe ikke er klart for elevene. Sirkelen skulle danne en forståelse for at de sammen skulle skape kunnskap og gi sine perspektiver på kunnskap sammen. Som et produktkrav kan det vanligvis være en illustrasjon. Hvor? Kunnskap må inngå. Som en del av visualiseringen. Det kan for eksempel være modeller eller konsepter som forklares gjennom visualiseringer.

Læreren inngår som en spørrende partner som spør om deres visualiseringer og måten elevene har forstått kunnskapen sin på, noe som kan sees i visualiseringen

deres. Læreren kan også komme med forslag til hvordan begreper og kunnskap kan visualiseres, eller om/hvor visualiseringen kan avklares. På denne måten vil jeg som lærer være en nysgjerrig samarbeidspartner som vil bidra til å sikre utviklingen av elevenes forståelse.

Effekt av øvelse (data): I arbeidet med disse visualiseringene er det en forhandling om kunnskap. Og elevene lytter til hverandres forståelser og uenigheter og forhandler seg frem til klar kunnskap gjennom sine spørsmål og undrer seg over egen og andres kunnskap. Dialogen mellom elevene bidrar til at de tilegner seg kunnskap. Læreren skal støtte elevenes forståelse og visualiseringer og sørge for at den faglige kunnskapen er i samsvar med den faglige kunnskapen som forventes.

Evaluerings av øvelse (oppnådde jeg målene jeg ønsket): Elevene må trenes og instrueres i formålet med kunnskapsforhandling og visualisering. De må også læres opp til ikke å forvente en IRE-modell og i stedet fokusere på å bygge sitt eget perspektiv.

Det er en utfordring at læreren har så relativt liten kontroll og kontroll over elevenes forståelse av fagkunnskapen. Derfor må man forvente at læreren bruker skriveøvelser eller andre ting som gir en klar forståelse av hvor elevene har forstått det vesentlige og hvor de ikke har forstått den aktuelle kunnskapen. Det ser ut til å være en tendens til at studenter som synes det er vanskelig å ta ansvar for egen læring, deltar i kunnskapsbygging og tar den på alvor. Dette har selvfølgelig konsekvenser for deres akademiske evner i yrket.

Involve to Evolve – konferanse med workshops

Fra starten av prosjektet ble elevenes involvering en markør for prosjektet. Vi ønsket å involvere elevene i utvelgelsen av temaene for workshopene og undervisningen, og å involvere elevene i utviklingen av disse. De ble også inkludert i utforming av undervisningen og ble således involvert mer enn vanlig i egen skolehverdag. Prosjektet ble derfor gitt navnet *Involve to Evolve*.

Her beskriver vi hvordan elevene har vært involvert på følgende områder:

- Elevenes involvering i konferansens utviklingsprosess
- Elevinvolvering i forberedelsen av Workshops
- Elevenes medvirkning i utviklingen av egen skolehverdag

Elevenes involvering i konferansens utviklingsprosess

Frederiksberg november 2022

Elevene ble involvert i prosessen gjennom flere initiativer. Etter det første året i november 2022 holdt de involverte lærerne et møte i Frederiksberg sammen med to elevrepresentanter fra hver av de tre skolene. De seks elevene valgte de demokratiske utfordringene som prosjektet skulle bygge på, basert på innspill fra elever på egne skoler. Temaene for konferansen og innholdet i undervisningen ble styrt av elevenes interesser og valg av demokratiske utfordringer.

Tisvilde april 2023

Basert på elevrepresentantenes innspill i november fortsatte lærerne arbeidet med utviklingen av ElevCamp i Tisvilde, som fant sted 24.-25 april. På ElevCampen møttes alle involverte lærere og elever. Elevene valgte workshop-temaene som elevrepresentantenes hadde valgt på møtet på Frederiksberg. Her fikk lærerne innspill og ideer fra elevene om hva innholdet i workshopene kunne være. Hver elev fikk muligheten til å gi sitt perspektiv på tre workshops. På slutten av campen i Tisvilde prøvde vi ut et par workshop-aktiviteter som var utviklet på campen. På denne måten spilte elevene en betydelig rolle i utviklingen av workshopene og temaene som skulle utvikles i det påfølgende skoleåret (2023/2024), og realiseres på konferansen.

Høst 2023 og vår 2024

I løpet av skoleåret 2023/2024 jobbet de tre skolene med temaer som elevrepresentantene hadde foreslått og som alle elevene hadde gitt innspill til på ElevCampen i Tisvilde. Dette var imidlertid ikke den fullstendige listen over emner

som prosjektet kunne ta seg av, da elevene på tvers av de tre skolene ønsket å jobbe med de samme temaene. På et møte med de lærerne ble det derfor bestemt hvilke temaer som skulle være de endelige, og som lærerne kunne inkludere i undervisningen. Noen temaer ble bare tatt opp på to av skolene.

De seks temaene og påfølgende workshops man til slutt satt igjen med var:

- Den gode samtale
- Falske nyheter og sosiale medier
- Trivsel og psykisk helse
- Makt i klasserommet
- Diskriminering
- Ytringsfrihetens grenser

I undervisningen på skolene fikk elevene faglig kunnskap og en dypere forståelse av temaene de trengte for utvikling av workshops. Underveis testet lærerne også ut ulike workshopsaktiviteter som en del av den pedagogiske praksisen i undervisningen. Elevene ble satt inn i transnasjonale grupper for å jobbe med temaene og utvikle workshops. Gruppene møttes online, og utviklet workshops basert på det faglige arbeidet de gjorde i klassen. Hver gruppe var ledet av en lærer eller leder fra prosjektgruppen.

Våren 2024 - utvikling av konferansen

Våren 2024 jobbet elevene med workshopene til konferansen med utgangspunkt i undervisningen i fagene på skolene. Kravet var at elevene selv skulle ha ansvar for å gjennomføre og organisere workshopene. Workshopene inneholdt og var basert på akademisk kunnskap, som ble omsatt til en konkret elevaktivitet. Workshopene skulle ikke bare være presentasjoner, men skulle inkludere en aktivitet som ville lære de besøkende til workshopen noe, ved å involvere en fysisk opplevelse.

Elevenes workshopene vil bli forklart nedfor. Her vises det også hvordan workshopene bruker sommerfuglmodellen – *Reference Framework of Competence for Democratic Culture*. Erfaringer og evalueringer viser oss at arbeidet med å fasilitere workshopen har gitt elevene en sterk læring og forståelse for verdien av kompetansemålene knyttet til den enkelte workshop. Så ved å utarbeide, utvikle og til slutt organisere workshopene, har elevene fått en dypere forståelse av de relevante kompetansemålene, og viktig erfaring.

Workshops på Kuben vgs, Oslo

I april 2024 fant workshopene og konferansen sted i Oslo.

Dagen før elevenes workshop, møttes alle involverte på Kuben i rommene der workshopene skulle finne sted. Her testet elevene sine workshops på hverandre og fikk innspill til hvordan de kunne forbedres og finjusteres. På bakgrunn av dette var de klare til å holde workshops for de besøkende elevene dagen etter.

Workshopene ble holdt av elevene på Kuben vgs, for cirka 120 besøkende elever fra andre videregående skoler i Oslo, samt deres lærere. Hver besøkende deltok på tre workshops hver.

Konferanse på Litteraturhuset i Oslo

Dagen etter workshopene holdt vi en konferanse på Litteraturhuset, som var åpent for publikum. De besøkende var hovedsaklig ansatte fra skoler, utdanningsetat og direktorat, samt NGOs som jobber med ungdom.

Elevene, lærerne og tilknyttete forskere fra UH-sektor presenterte sine erfaringer og resultater fra deltakelsen i prosjektet. To workshops fra dagen før, ble presentert og testet på publikum som på den måten fikk ta del av prosjektet. Konferansen ble avsluttet med en paneldebatt med representanter fra elevene, lærerne og forskerne.

Workshop: Den gode samtalen - lærer og studenter

Den demokratiske utfordringen som workshopen jobber med:

Den gode samtalen mellom lærer og elev.

Formålet med workshopen

Å gi elevene et perspektiv på hvordan de kan snakke pent og høflig til hverandre – også med kroppsspråket. Spesielt når du er uenig.

Beskrivelse av verkstedet

Workshopen inneholder to aktiviteter, og tanken er at workshopdeltakerne bruker erfaringer fra den første aktiviteten til den andre aktiviteten. Workshopen vil foregå i et relativt stort rom uten bord og stoler.

Aktivitet 1: Høflighet og uhøflighet

I den første aktiviteten må du lære triksene høflighet og uhøflighet, og du må lære å argumentere. I Oslo var det rundt 16 workshopdeltakere, som vi delte inn i to grupper - A og B. Hver gruppe velger en person til å være debattant og representere gruppen. Gruppen fungerer som støtte for debattanten og kan komme med ideer til hva debattanten bør si og gjøre.

I den første aktiviteten måtte workshopdeltakerne bli oppmerksomme på og prøve å bruke høflighet og uhøflighet. På gulvet er det plassert to skilt – «for» og «imot» overfor hverandre, med plass til at elevene i gruppe A og B kan stå bak sine egne skilt. Hver av debattantene må nå snakke enten for eller imot et emne. En workshop-fasilitator gir debattantene temaet de trenger å diskutere, og debattanten får da mulighet til å få hjelp med sin argumentasjon fra de andre i gruppen.

Når workshopdeltakerne diskuterte med hverandre, fikk de et notat av fasilitatorene om hvilken høflighet eller uhøflighet de skulle bruke. Studentrepresentatene kunne snakke med sin gruppe om hvordan høfligheten/uhøfligheten kan gjennomføres og på denne måten involvere de andre elevene i hvordan høflighet/uhøflighet kan se ut. Denne samtalen gir flere mulighet til å reflektere over høflighet og uhøflighet, og samtidig skaper en gruppe en trygghet for elevene som ikke vil reise seg og snakke. På konferansen ble gruppe A gruppen som må gjøre høflige ting, mens gruppe B må gjøre det motsatte; Vær uhøflig. Du kan enkelt endre det slik at du prøver å være både høflig og frekk.

Et emne kunne være fri abort, fast fashion eller skoleuniformer, men det kunne også være faglige debatter.

Oversikt over høflighet og uhøflighet som studenttillitsvalgte bør bruke i sin debatt

Høflighet	Uhøflighet
Anerkjenn motpartens argument	Tvil om motpartens argument
Gjennom kroppsspråk og ord, for å gjøre den andre debattanten interessert i å si mer	Si noe eller bruk kroppsspråket ditt for å bringe den andre parten til taushet
Oppdag feil i motpartens argumentasjon, men på en høflig måte	Gjennom kroppsspråk, for å signalisere forakt for den andre personens synspunkt
Bruk tonefallet ditt til å skape en høflighet	Bruk tonefallet ditt for uhøflighet
Sett pris på den andre partens resonnement	Å håne eller være nedlatende overfor den andre partens argumenter
Påpek de positive sidene ved den andre partens argument (språk, kroppsspråk, ansiktsuttrykk)	Påpek de negative sidene ved motpartens argumentasjon eller måte å presentere argumentet på (språk, kroppsspråk, ansiktsuttrykk)

2. Aktivitet: Høflighet og uhøflighet i et fellesskap av uenighet

Etter aktivitet 1 måtte workshopdeltakerne bruke det som er lært om høflighet og uhøflighet i en ny workshop som er basert på et fellesskap av uenighet. Elevene samles midt i rommet, og læreren snur seg mot elevene. Til høyre for læreren er det et skilt med 'enig', og til venstre for læreren er det et skilt med 'uenig'. Læreren stiller noen spørsmål. Og elevene må da posisjonere seg om de enten er enige eller uenige i spørsmålet læreren stiller. På bakgrunn av dette må elevene gjennomføre en debatt der de debatterer med en eller to personer som har motsatt ståsted.

Del 1 av aktiviteten – plassere elevene enige eller uenige

Workshopdeltakerne må samles midt i rommet og alle snur seg mot workshopdeltakerne. Til venstre for workshopdeltakerne er skiltet «uenig» og til høyre «enig». Workshopdeltakerne blir bedt om å påpeke hvor de vil gå når spørsmålet stilles. Workshop-fasilitatoren ber nå workshopdeltakerne om å lukke øynene slik at de forholder seg personlig til spørsmålet som stilles, og ikke gjøre det alle andre gjør. Tilretteleggeren stiller nå et spørsmål, og workshopdeltakerne peker

i retning av om de er enige eller uenige. Ved å holde øynene lukket unngår de å orientere seg etter hva andre måtte tenke, og finner i stedet ut hva de selv tenker. Workshopdeltakerne må ta et standpunkt og avgjøre om de er enige eller uenige. Hvis du er tilbøyelig til å være enig, bør du peke på å være enig. Hvis du er tilbøyelig til å være uenig, bør du peke på å være uenig selv om du ikke er uenig eller 100%.

Aktivitetens del 2 – debatten

Workshopdeltakerne posisjonerer seg nå igjen, uansett om de er enige eller uenige, og nå kan debatten begynne. Dette gjøres ved at de er enige og uenige og ser hverandre i øynene, slik at du får øyekontakt med en eller to fra motsatt synspunkt. Dermed er debattgruppene dannet, og de går nå mot hverandre og samler to og to eller tre og tre. Hver workshopdeltaker må komme med tre argumenter for sitt synspunkt. Du kan bruke uttrykket: "Jeg er ikke enig i at ... fordi» og så komme med et argument. Elevene gjør dette tre ganger etter tur, så de blir presentert for tre grunner for sitt synspunkt. Det er nå viktig at tilretteleggerne lytter til om det er høflighet eller uhøflighet på spill. På denne måten blir det sentrale høflighet og uhøflighet og ikke hva du tenker om et gitt tema. I Oslo prøvde tilretteleggerne å dele ut gule og røde kort hvis det ble brukt uhøflighet – og for mange.

Workshopdeltakerne ble stilt tre spørsmål. For det andre spørsmålet flyttet tilretteleggerne skiltene «enig» og «uenig» etter at workshopdeltakerne hadde plassert seg. På denne måten måtte workshopdeltakerne nå argumentere for et annet synspunkt enn det deltakerne opprinnelig hadde.

Temaene var: Messi eller Ronaldo (hvem er bedre), sosial kontroll, ytringsfrihet

Hvilke erfaringer vil du gi videre til andre som vil holde lignende workshops?

I begge aktivitetene kan det være fornuftig å dele elevene inn i mindre grupper, slik at det ikke bare er to grupper med 8 deltakere i hver gruppe, men i stedet 3-4 deltakere. Når det er fem workshopfasilitatorer, bør du kunne dele deg inn i mindre grupper. Sammenhengen mellom de to aktivitetene må synliggjøres, og vi prøvde å gi poeng hver gang du var høflig eller trakk poeng når du var uhøflig. Dette elementet kan presiseres ytterligere ved for eksempel å gi post-its i én farge når en deltaker er høflig og post-its i en annen farge når deltakeren er uhøflig. Den med samlet høyest poengsum "vinner" workshopen for den gode samtalen.

Kompetanse i sommerfuglmodellen

Verdier:

- Verdsettelse av individets verdi.

Holdninger:

- Åpenhet for det kulturelt annerledes
- Respekt.

Ferdighet:

- Empati og social intelligens
- Språk- og kommunikasjonsferdigheter

Workshop: Den gode (leder)samtale

Den demokratiske utfordringen som workshopen jobber med

Hvordan påvirker høflige maksimer eller uhøflighetsmaksimer lærer-elev-forholdet på en skole? Hvordan utvikles en god samtale mellom lærer og elev når maktforholdet er ulikt?

Formålet med workshopen

At deltakerne skal få kunnskap om mekanismene som skaper en god eller dårlig samtale med aktører på en skole – eller i en organisasjon/samtale.

Beskrivelse av verkstedet

1. Isbryter: Demokrati Fitness

Deltakerne blir bedt om å gå til høyre eller venstre, avhengig av om de identifiserer seg mest med ja eller nei på en rekke spørsmål basert på problemene i workshopen, for eksempel "Opplever du at lærere diskriminerer mellom elever på grunn av kulturell bakgrunn?"

2. DeltakerØvelse: Dramatisering av lærer-elev-samtale

Deltakerne deles inn i grupper, slik at to personer får tildelt roller som henholdsvis lærer og elev, og to personer observerer. De to rollene gjennomfører nå en lærer-elev-samtale med ulike prefabrikkerte tilfeller, slik at rollene underveis «tegner en følelse», for eksempel «glad», «trist», «irritert» og må bruke denne følelsen i rollespillet. Observatørene studerer hvordan følelser påvirker utviklingen av samtale. Etter å ha fullført rollespillet, blir observatørene konsultert om inntrykkene deres og rollene er snudd.

3. Presentasjon med PowerPoint: Bakgrunn, teori og tall

En kort presentasjon basert på PowerPoint om den underliggende teorien og spørreskjemaundersøkelsen som er gjennomført blant skolenes elever om deres opplevelse av relasjonen mellom elever og lærere.

4. Evaluering/læringsresumé

Deltakerne skriver sin viktigste læring på en post-it og gir den videre til arrangørene.

Hvilke erfaringer vil du gi videre til andre som skal holde lignende workshops?

Deltakende studenter, som kanskje ikke kjenner hverandre på forhånd, synes generelt det er lettere å bruke de mer kontrollerte sekvensene, for eksempel demokrati fitness, enn dramadelen, som krever kreativitet. Erfaringen er at arrangørene vokste mye med oppgaven og tok på seg det nødvendige ansvaret.

Kompetanse i sommerfuglmodellen:

- **Verdier**
 - Verdsettelse av individets verdi
 - Verdsette rettsstaten
 - Å være en del av en felles fortelling

- **Tilnærminger**
 - Åpenhet for andres meninger
 - Respekt
 - Troen på egen mestringsevne
 - Åpen for det tvetydige

- **Ferdigheter**
 - Evne til å lytte og observere
 - Språk- og kommunikasjonsferdigheter
 - Evne til å samarbeide
 - Evne til å løse konflikter

- **Kunnskap og forståelse**
 - Kunnskap om og kritisk forståelse av språk og kommunikasjon

Workshop: sosiale medier og falske nyheter

Den demokratiske utfordringen som workshopen jobber med

Falske nyheter og sosiale medier.

Formålet med workshopen

Målet med workshopen var å gjøre elevene i stand til å skille mellom falske og ekte nyheter, samt gjøre dem oppmerksomme på i hvilken grad falske nyheter spres. Å jobbe med falske nyheter og sosiale medier er viktig av flere grunner. Det viktigste vi har jobbet med er at falske nyheter i økende grad er en trussel mot demokratiet, da de kan forvrengte offentlig debatt, manipulere velgere og undergrave tilliten til informasjonskilder. Falske nyheter kan også forverre sosiale spenninger, skape splittelser i samfunnet og fremme polarisering. I tillegg kan spredning av falske nyheter true integriteten til enkeltpersoner ved å utsette folk for falske anklager, rykter og feilinformasjon.

Beskrivelse av verkstedet

Workshopen besto av tre deler:

1. **Icebreaker: To sannheter og en løgn.** Deltakerne i workshopen ble delt inn i små grupper og plassert i en sirkel. Her ble de bedt om å fortelle to sannheter og en løgn om seg selv. De andre i sirkelen måtte deretter gjette hvilken som var løgnen.
2. **Visning av elevprodusert film:** Deretter måtte deltakerne se en film om en jente som ble utsatt for falske rykter på skolen sin, samt hvilke konsekvenser det fikk for jenta.
3. **Sant eller usant?:** I den siste delen av workshopen måtte deltakeren gjette hvilke nyheter som var sanne og hvilke som var falske. Plakater ble hengt opp i rommet for å hjelpe deltakerne å forstå hvordan de skulle sjekke gyldigheten av nyhetene.

Hvilke erfaringer vil du gi videre til andre som vil holde lignende workshops?

Den største utfordringen (og styrken:)) med workshopen var at den fant sted på tre forskjellige språk. Språkbarrieren gjorde noen ganger deltakerne litt usikre på hva de skulle gjøre, men etter hvert lærte vi litt språk av hverandre, og hjalp til der vi kunne. Klar og konsis kommunikasjon er viktig.

Kompetanse i sommerfuglmodellen

- **Verdier**

Verdsettelse av individets verdi

Å være en del av en felles fortelling

Verdsetting av demokrati

- **Tilnærminger**

Åpenhet for andres meninger

Respekt

Troen på egen mestringsevne

Åpen for det tvetydige

- **Ferdigheter**

Lytte- og observasjonsferdigheter

Språk- og kommunikasjonsferdigheter

Samarbeidsferdigheter

Analytiske ferdigheter og kritisk tenkning

- **Kunnskap og forståelse**

Kunnskap og kritisk forståelse av språk og kommunikasjon

Kunnskap om kritisk forståelse av samfunn, politikk og medier

Workshop: trivsel og psykisk helse

Den demokratiske utfordringen workshopen jobber med

At mange elever ikke trives mentalt, og derfor verken føler seg klare til å delta i fellesskap og demokrati, eller føler seg som en del av fellesskapet.

Formålet med workshopen

Målet med workshopen var at elevene skulle kunne styrke empatimuskulaturen gjennom øvelser som rollekort og samtale. De må ha innsikt i de tingene som er med på å påvirke andres – og deres egen – velvære både positivt og negativt. Å få elevene til å ønske å delta i fellesskapet på egen skole, og hjelpe dem til å forstå at sosiale tiltak kan bidra til bedre psykisk velvære.

Beskrivelse av verkstedet

Elevene presenterer workshopen for gjestene.

1. Vi starter med en isbryter for å få elevene til å se at de har flere ting til felles enn de tror. I den utvidede modellen starter elevene med å stå i en sirkel.

Beskrivelse av isbryteren: En elev sier noe de tror de deler med mange mennesker. For eksempel, "Jeg elsker å se serier!". Alle som også elsker å se serier tar et skritt fremover i sirkelen. Når alle har sagt en uttalelse, går vi over til å si noe du tror du er den eneste som gjør/tenker/likes. For eksempel «Jeg liker fransk jazz» – hvis andre også liker fransk jazz, går de inn i sirkelen. Dessverre var det ikke tid til denne utvidede modellen på verkstedet. Vi gjorde bare en runde med noe som elevene likte.

2. Empatiøvelse (privilegievandring)

Elevene får utdelt hvert sitt rollekort med beskrivelse av en rolle (en person). Noen av karakterene er basert på fiktive karakterer vi har møtt i klassen.

Elevene stiller seg opp i en lang rekke. Vi leser et utsagn høyt, og så må eleven forholde seg til utsagnet. For eksempel «Jeg kan alltid få hjelp med lekser hjemme» – hvis rollen kan få hjelp med lekser hjemme, tar de et skritt fremover.

3. Refleksjonsøvelse i par

Når øvelsen er over, reflekterer deltakerne over øvelsen i par.

- Hvorfor har rollen din blitt forfremmet/beholdt? Hvorfor gikk rollen din så langt/så kort?
- Hva fikk du ut av øvelsen? Hvordan henger dette sammen med unges psykiske velvære og helse?

4. Elevene fra Frederiksberg presenterte sosiale tiltak på FG, som et forslag til hvordan man kan forbedre mental helse.

Spørsmål: Ville det hjelpe på skolen din? Hvordan kan du bidra til å implementere noe lignende på skolen din?

Hvilke erfaringer vil du gi videre til andre som vil holde lignende workshops?

Det var både spennende, men også en stor utfordring, å finne sted på to forskjellige språk (dansk og norsk). «Gjestene» i workshopen var alle norske, og mange hadde problemer med å forstå det danske språket, og derfor ble de norske elevene raskt ledere av workshopen. Siden elevene som utviklet workshopen var veldig opptatt av «skolesystemets» innflytelse på elevenes mentale velvære, var det også litt av en utfordring, da systemene i DK og NO er litt forskjellige. Det er viktig å fokusere på hva som er felles for landene og på hva elevene har stor mulighet til å påvirke (det er litt mer tid til å endre skolesystemet og karakterer, men hvis workshopen gir elevene lyst til å påvirke systemet gjennom demokratiske prosesser, så er det en suksess!).

Kompetanse i sommerfuglmodellen

Verdier:

- Verdsettelse av individets verdi
- Følelse av sammenheng / del av en felles fortelling

Holdninger:

- Åpenhet for det kulturelt annerledes,
- Respekt
- Ansvarsfølelse overfor samfunnet

Ferdigheter:

- Empati og social intelligens
- Evnen til at lytte og observere

Workshop: Kraft i klasserommet

Demokratisk utfordring som workshopen jobber med

Kraft i klasserommet

Formålet med workshopen

Å få besøkende til å reflektere over hvem som har makt i et klasserom og hvordan det fungerer i praksis. I tillegg var det en hensikt å få besøkende til å tenke på maktposisjoner i et klasserom.

Beskrivelse av workshopen:

Workshopen som ble gjennomført av elevene var basert på spørreundersøkelser av totalt over hundre studenter fra Norge, Danmark og Sverige. Resultatene ble lagt ut i klasserommet slik at besøkende kunne se og diskutere.

Selve workshopen startet med et iskaldt scenario som ble spilt ut for de besøkende. Tanken var at de besøkende ikke skulle forstå at det var teater de var vitne til, men at de skulle tro at det som skjedde var virkelig. Som en slags performancekunst. Vi brukte skuespillere som spilte ut forskjellige scenarier for forskjellige besøkende. For eksempel en autoritær lærer som fornærmer og skremmer elevene sine. Eller omvendt. Elever som ikke lytter og trakasserer læreren. Deretter ble forestillingen avbrutt og de besøkende fikk diskutere hva de så, hvordan de opplevde situasjonen og hva de mener må gjøres for å endre, forebygge og forbedre situasjonen. I tillegg fikk de besøkende mulighet til å delta i ulike caser, hvor de deretter måtte bestemme seg ved å plukke opp forskjellige steder i klasserommet. Så diskuterte de saken.

Klasserommet var også dekorert med ulike bilder som illustrerte ulike former for makt i klasserommet. På vei ut så de et bilde av et klasserom og sirklet rundt hvilket sted/posisjon i klasserommet de følte seg mest komfortable.

Hvilke erfaringer vil du gi videre til andre som skal holde lignende workshops?

At det kan være effektivt å bruke bilder, skuespill og verdipøvelser for å skape grunnlag for diskusjon og refleksjon over vanskelige temaer. Den illustrerer problemstillinger, levendegjør temaet og er dermed et godt grunnlag for å sette i gang tanker og refleksjon.

Kompetanse i sommerfuglmodellen

Koblingene til sommerfuglmodellen vi har jobbet med er mange. Her er noen eksempler.

Holdninger

- Respekt
- Ansvar og streben etter samfunnets felles beste

Kunnskap og forståelse

- Hva som er lovlig, både juridisk, men også moralsk
- Brukt språk (lærers og elevers)

Ferdigheter

- Empati
- Evne til at lytte og observere
- Analytiske ferdigheter og kritisk tenkning for å tolke situasjoner

Workshop: Diskrimination

Demokratisk utfordring som workshopen jobber med

Diskriminering

Formålet med workshopen

Fremhev situasjoner der diskriminering forekommer, og diskuter hvordan de kunne vært unngått.

Beskrivelse av verkstedet

Workshopen tok utgangspunkt i ulike caser. Saken ble lest opp for deltakerne, og de måtte deretter ta stilling til om saken beskriver diskriminering ved å plassere seg i ulike grupper, ja – nei – kanskje. Deltakerne ble bedt om å begrunne sine meninger. Deretter måtte de diskutere i gruppen hvordan situasjonen kunne vært unngått eller håndtert bedre. Workshopen ble avsluttet med en oppsummering. På veggene hadde vi satt opp plakater (forstørrede bilder tatt av elevene) som illustrerte ulike situasjoner der diskriminering forekommer.

Hvilke erfaringer vil du gi videre til andre som skal holde lignende workshops?

Å forberede oppfølgingsspørsmål og «vendinger» av saken for å få diskusjonen i gang i gruppene.

Kompetanse i sommerfuglmodellen

Verdier

- Verdsettelse av individets verdi og menneskerettighetene
- Rettferdighet

Ferdigheter

- Analytiske ferdigheter og kritisk tenkning for å tolke situasjoner
- Empati
- Evne til å samarbeide
- Konflikt

Holdning

- Respekt
- Åpenhet for det tvetydige
- Viden og kritisk forståelse

Workshop: Ytringsfrihet

Den demokratiske utfordringen som workshopen jobber med

At vi ikke tør å si vår mening i det offentlige rom

Formålet med workshopen

Å utfordre deltakerne til å si sin mening, å kunne se en sak fra andres perspektiv (empati) og deretter kunne debattere den i et fellesskap av uenighet i det offentlige rom

Beskrivelse av verkstedet

Workshopen inneholder to aktiviteter. Først blir deltakerne presentert for noen kontroversielle utsagn gjennom bilder i en ppt, hvoretter de må svare på en menti/spørreundersøkelse om de føler de kan si sin mening i klasserommet/på andre arenaer. I del 2 får de først utdelt et kort der det står om de skal være enige eller uenige i utsagnene som senere dukker opp på tavlen. Deretter vil de debattere påstanden basert på posisjonen de har trukket, og til slutt vurdere hvordan det var å prøve å argumentere fra en annen posisjon enn du har.

Hvilke erfaringer vil du gi videre til andre som vil holde lignende workshops?

Vi hadde store grupper med opptil 30 deltakere, og det var litt vanskelig å få alles stemmer gjennom. Det kan derfor være lurt å dele seg inn i mindre grupper, som da er mindre lærerstyrte, for å få alles stemmer hørt. Det er også en god idé å la elevene komme med forslag til hva som er kontroversielle emner – men fortsatt ha noen forslag for hånden i tilfelle de går tom for ideer.

Kompetanse i sommerfuglmodellen

Verdier

- Verdsettelse av kulturelt mangfold

Holdninger

- Åpenhet for det kulturelt annerledes
- Respekt

Ferdighet

- Empati og social intelligens
- Språk- og kommunikasjonsferdigheter

Elevenes engasjement i hverdagen på skolen:

På Frederiksberg Gymnasium har lærerne jobbet tettere med klassen og har involvert elevene i noen aspekter av undervisningen som er knyttet til elevenes hverdag.

Lærerteamet som er involvert i prosjektet har hatt møter om klassen i den andre uken og har fått mulighet til å jobbe sammen om for eksempel lekser, notatteknikker og lignende fokuspunkter knyttet til å gi elevene en mestringsopplevelse av å være i videregående skole. Det har vært en styrke å kunne jobbe så tett sammen på prosjektet og å jobbe så tett sammen om elevenes læring og kompetansen som vi har ønsket å øve på med prosjektet – og med undervisningen generelt.

Et annet konkret initiativ har vært å jobbe med noen av temaene elevene tenker på i skolegangen, for eksempel karakterintervjuer. I forbindelse med kurset om den gode samtalen har elevene produsert videoer som eksemplifiserer hvordan samtalen om dårlige og gode karakterer ser ut fra et studentperspektiv. De har tatt utgangspunkt i egne erfaringer, og gjennom danskfaget har de blitt kjent med ansiktsteori og høflighet/uhøflighet. Elevene har brukt disse konseptene i manuset til karakterintervjuvideoene sine. De har fått beskrivelser av elevtyper og har fått poeng som lærerne ønsker at elevene skal jobbe med, og disse ble brukt av elevene til å sette seg inn i hva læreren ønsket å si til en elev i en karakterdiskusjon.

Den lille produksjonen har flere formål:

1. Produksjon av manus og film gir elevene mulighet til å anvende sin faglige kunnskap på noe konkret som de produserer selv
2. Elevene blir blant annet bevisst kravene til studiekompetanse og hva karaktersettingen er basert på. Dette kan skape grobunn for refleksjon hos elevene om hvor de kan handle
3. At elevene produserer en video av et godt og dårlig karakterintervju gir et godt utgangspunkt for lærerne til å diskutere hvordan et karakterintervju fungerer og ser ut fra en elevs perspektiv. Dette lar lærere diskutere hvordan et karakterintervju skal se ut og hvilke krav som stilles til en slik samtale. På denne måten kan elevene bidra til å utvikle seg ved å inkludere blikket.

Disclaimer

**Co-funded by
the European Union**

Finansiert av EU. Synspunktene og meningene som uttrykkes er imidlertid utelukkende forfatterens/forfatternes og gjenspeiler ikke nødvendigvis synspunktene til EU eller Det europeiske forvaltningsorganet for utdanning og kultur (EACEA). Verken EU eller EACEA kan holdes ansvarlig for dem.